

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Zhodnocení rentability společnosti v odvětví stavebnictví
Evaluation of Profitability of a Company in the Building Industry

Student: Zdeňka Sukupová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Petr Gurný, PhD.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student: **Zdeňka Sukupová**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6202R010 Finance**
Specializace: **00 Finance**
Téma: **Zhodnocení rentability společnosti v odvětví stavebnictví**
Evaluation of Profitability of a Company in the Building Industry

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Popis metody hodnocení rentability
  3. Základní údaje o zkoumané společnosti
  4. Analýza rentability a zhodnocení výsledků
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- BRLAHEY, R. A., S. C. MAYLERS and F. ALLEN. *Principles of corporate finance*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill/Irwin, 2013. ISBN 978-0-07-353073-4.
- DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-68-2.
- GRÜNEWALD, Rolf a Jarmila HOLÉČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

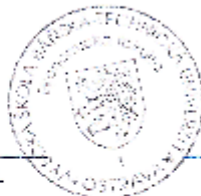
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Petr Gurný, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

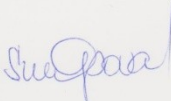
Ing. Jevy Raumanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dřihušová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1-11,
dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 9. května 2014

Podpis:

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Popis metodiky hodnocení rentability	6
2.1	Finanční analýza	6
2.1.1	Zdroje informací pro finanční analýzu	6
a)	Rozvaha	7
b)	Výkaz zisku a ztráty	8
c)	Cash flow	9
2.1.2	Vzájemná propojenost účetních výkazů	10
2.2	Metody finanční analýzy	11
2.3	Vertikální a horizontální analýza	12
2.3.1	Vertikální analýza	12
2.3.2	Horizontální analýza	12
2.3.3	Vertikálně-horizontální analýza	13
2.4	Poměrová analýza	13
2.4.1	Ukazatelé rentability	13
a)	Rentabilita vlastního kapitálu	14
b)	Rentabilita aktiv	14
c)	Rentabilita tržeb	15
d)	Rentabilita celkových zdrojů	15
e)	Rentabilita nákladů	15
2.5	Způsoby srovnání výsledků finančních analýz	16
2.6	Pyramidový rozklad ROE	16
2.6.1	Finanční páka	17
2.7	Pyramidový rozklad ROA	18
2.8	Analýza odchylek	18
2.8.1	Aditivní vazba	20
2.8.2	Multiplikativní vazba	20
3	Základní údaje o zkoumané společnosti	21
3.1	Obecné údaje o společnosti	21
3.2	Jména a příjmení členů statutárních a dozorčích orgánů	22

3.3	Vertikálně-horizontální analýza	22
3.3.1	Vertikálně-horizontální analýza aktiv	22
3.3.2	Vertikálně-horizontální analýza dlouhodobého majetku	22
3.3.3	Vertikálně-horizontální analýza oběžných aktiv	23
3.3.4	Vertikálně-horizontální analýza pasiv	24
3.3.5	Vertikálně-horizontální analýza vlastního kapitálu.....	25
3.3.6	Vertikálně-horizontální analýza cizích zdrojů	25
4	Analýza rentability a zhodnocení výsledků	27
4.1	Analýza rentability	27
4.1.1	Rentabilita vlastního kapitálu.....	27
4.1.2	Rentabilita aktiv	28
4.1.3	Rentabilita tržeb	29
4.1.4	Rentabilita dlouhodobých zdrojů	30
4.1.5	Rentabilita celkových nákladů	31
4.2	Pyramidový rozklad ROE.....	32
4.3	Finanční páka.....	33
4.4	Analýza odchylek	34
4.4.1	Logaritmická metoda analýzy odchylek ukazatele ROE	34
4.4.2	Rozklad ROE mezi KM Beta a.s. a odvětvím.....	40
4.4.3	Rozklad ROA	41
4.5	Prognóza do dalších let.....	42
5	Závěr	45
	Seznam použité literatury.....	46
	Seznam zkratk	47
	Seznam příloh.....	49

1 Úvod

Finanční analýza představuje významnou součást finančního řízení a rozhodování. Pomocí finanční analýzy můžeme posuzovat situaci podniku, která v podniku převládá. Rovněž pomocí použití této metodiky formulovat možná doporučení do dalších let. Popřípadě varovat podnik před případnými riziky.

Hlavním cílem bakalářské práce je pomocí rentability a vhodně zvolených metod finanční analýzy zhodnotit rentabilitu akciové společnosti KM Beta, jež se orientuje na odvětví stavebnictví.

Na finanční analýzu podniku se lze zaměřit z více hledisek. Tato práce je zaměřena na deterministické metody finanční analýzy, jež se používají pro analýzu souhrnného vývoje, analýzu trendů a struktury a pro analýzu odchylek.

Metody finančního řízení podniku zpracovává podnikový management, popřípadě vedoucí pracovníci. Samotné výsledky pak slouží širokému okruhu lidí, převážně investorům a drobným podnikatelům, kteří přijdou do styku s touto společností.

První dvě kapitoly se věnují teoretickému vymezení pojmu finanční analýza, zaměřené převážně na deterministické metody, kterými jsou analýza souhrnného vývoje, analýza trendů a struktury a analýza odchylek.

Následující kapitoly se zabývají aplikací vymezených metod finanční analýzy na podnik KM Beta a.s. v letech 2008 až 2012. Daný podnik bude nejprve analyzován na základě vertikální a horizontální analýzy, posléze pomocí poměrových ukazatelů, a následně bude proveden pyramidový rozklad, včetně analýzy odchylek. Nakonec bude následovat vyčíslení možné změny rizikových položek. Výsledné hodnoty budou porovnávány s hodnotami v odvětví.

Závěr této práce bude věnován shrnutí výsledků finanční analýzy. Následně bude formulováno doporučení pro další vývoj podniku.

2 Popis metodiky hodnocení rentability

Tato kapitola bude věnována obecnému popisu metodiky finanční analýzy pomocí použití odborné literatury.

2.1 Finanční analýza

V této podkapitole se zaměříme na popis finanční analýzy a na zdroje finanční analýzy. Informace budou čerpány z odborné literatury, Knápková, Šteker, Pavelková (2013) a Dluhošová (2010).

Finanční analýza je významnou součástí řízení podniku a slouží k celkovému zhodnocení finanční situace podniku. Pro hodnocení finanční situace podniků a k určení jejich výkonnosti se používá celá řada poměrových ukazatelů.

Úkolem finanční analýzy je komplexní zhodnocení finanční situace podniku, posouzení výhlídek finanční situace podniku v budoucnosti a příprava opatření ke zlepšení ekonomické situace podniku.

Pomocí finanční analýzy zjišťujeme, jestli je podnik ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda efektivně využívá aktiva apod. Znalost finanční situace podniku napomáhá nejen manažerům správně se rozhodovat při řízení podniku, ale i investorům a vlastníkům podniku. Pro vlastníky podniku je důležitá především návratnost jimi vložených prostředků.

Finanční analýza se skládá z určitých fází, které na sebe postupně navazují. Těmito fázemi jsou: diagnóza základních indikátorů finanční situace, rozbor příčin zjištěného stavu, identifikace hlavních faktorů nežádoucího vývoje a doporučení možných opatření.

2.1.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Kromě základních zdrojů je využívána i celá řada relevantních informací. Zdroje pro finanční analýzu lze tedy shrnout do těchto oblastí.

- *Finanční informace*– tento zdroj informací zahrnuje účetní výkazy a výroční zprávy, vnitropodnikové informace, prognózy finančních analytiků a vedení podniku, burzovní informace, zprávy o vývoji úrokových měr apod.

- *Kvantifikovatelné nefinanční informace* – tento zdroj informací zahrnuje firemní statistiky produkce, odbytu, zaměstnanosti, normy spotřeby, prospekty, interní směrnice apod.
- *Nekvantifikovatelné informace* – tento zdroj informací představuje například zprávy vedoucích pracovníků jednotlivých útvarů podniku, komentáře manažerů, odborného tisku, nezávislá hodnocení apod.

Výchozím a základním zdrojem informací, pro finanční analýzu podniku, jsou tyto účetní výkazy.

Výkazy vnitropodnikového účetnictví, které si každý podnik vytváří sám podle svých potřeb. Náleží sem zejména výkazy zobrazující strukturu a členění podnikových nákladů, například druhové a kalkulační.

Výkazy finančního účetnictví, které lze označit jako účetní závěrky podniku, jejichž součástí jsou 3 základní účetní výkazy podniku, a to *rozvaha*, *výkaz zisku a ztráty* a *cash flow*. Pro finanční analýzu není důležitá znalost pouze samostatných položek účetních výkazů, ale jejich vzájemná propojenost. Jednotlivé výkazy budou popsány níže.

a) Rozvaha

Rozvaha je základní účetní výkaz. Rozvaha nám udává základní údaje o majetkové a finanční struktuře podniku. Přehled o výši a struktuře majetku je na straně aktiv a na straně pasiv způsob financování tohoto majetku. Zde musí vždy platit zlaté bilanční pravidlo, které udává, že celková aktiva se musí rovnat celkovým pasivům.

Aktiva jsou rozdělena podle jejich funkcí a době vázanosti v reprodukčním cyklu podniku. Z toho pohledu se aktiva člení na *dlouhodobý majetek*, který zahrnuje majetkové složky, které v podniku působí dlouhodobě a *oběžný majetek*, který představuje tu část majetku, která se spotřebovává najednou, popřípadě proces přeměny na peněží prostředky netrvá déle než jeden rok.

Pasiva, které představují zdroje krytí aktiv, jsou rozdělena na *vlastní kapitál* a *cizí zdroje*, podle vlastnictví zdrojů. V tabulce č. 2.1 je znázorněna detailní struktura rozvahy.

Tabulka 2.1: Struktura rozvahy

<i>Aktiva</i>		<i>Pasiva</i>
Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Rezervní fondy
Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	VH minulých let
	A.V.	VH běžného účetního období
Oběžná aktiva	B.	Cizí zdroje
Zásoby	B.I.	Rezervy
Dlouhodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
Krátkodobé pohledávky	B.III.	Krátkodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
Časové rozlišení	C.	Časové rozlišení

Zdroj: Knápková, Šteker, Pavelková, 2013, s. 23

b) Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty zahrnuje položky, které tvoří výsledek hospodaření za běžné období. Zjednodušeně můžeme výsledek hospodaření vyjádřit vztahem:

$$Výnosy - Náklady = Výsledek hospodaření.$$

Náklady jsou peněžním vyjádřením spotřeby výrobních činitelů. Úbytek majetku, který je vykazován v rozvaze, je spojen se vznikem nákladů. V praxi to může být například opotřebení majetku nebo vznik závazků.

Výnosy jsou peněžním vyjádřením finanční částky, které plynou podniku z titulu prodeje zboží a služeb. V praxi to znamená, že se nám vrací hodnota spotřebovaného majetku ve formě peněžních prostředků.

Výsledek hospodaření za běžné období lze vyjádřit součtem provozního a finančního výsledku hospodaření, který je snížený o daň za běžnou činnost. Podnik dosahuje zisku za běžnou činnost, pokud výsledek hospodaření dosahuje kladných hodnot, ztráty za běžnou činnost, pokud je výsledek hospodaření za běžnou činnost záporný. V mimořádném výsledku hospodaření se projeví neočekávané a nepravidelné operace podniku. V tabulce č. 2.2 je zobrazena struktura výkazu zisku a ztráty.

Tabulka 2.2: Výkaz zisku a ztráty

	<i>Položka</i>	<i>Hodnota</i>
+	Obchodní marže	
+	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	
-	Provozní náklady	
=	<i>Provozní výsledek hospodaření</i>	
+	výnosy z finanční činnosti	
-	náklady z finanční činnosti	
=	<i>Finanční výsledek hospodaření</i>	
-	Daň z příjmu za běžnou činnost	
=	<i>Výsledek hospodaření za běžnou činnost</i>	
+	Mimořádné výnosy	
-	Mimořádné náklady	
-	Daň z mimořádné činnosti	
=	<i>Mimořádný výsledek hospodaření</i>	
=	<i>Výsledek hospodaření za účetní období</i>	

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 58

c) Cash flow

Pro podnik je důležité zhodnocení vloženého kapitálu, k tomu dochází především tvorbou zisku. Zisk je však účetní stavová veličina.

Cash flow je toková veličina, která vyjadřuje rozdíl mezi přítoky a odtoky peněžních prostředků za celé období. Tedy rozdíl mezi ziskem a cash flow vyplývá z časového nesouladu mezi příjmy a výdaji a náklady a výnosy. Analýza cash flow se skládá ze tří základních aktivit podniku a to na provozní, investiční a finanční činnost.

Cash flow z provozní činnosti představuje tvorbu čistého zisku podniku, pomocí výrobních a odbytových aktivit podniku. Cash flow z investiční činnosti zahrnuje investiční aktivity, například nákup nebo prodej cenných papírů apod. Cash flow z finanční činnosti zahrnuje všechny finanční transakce spojené s úvěry a půjčkami, obligacemi apod. Struktura nepřímého způsobu výpočtu cash flow je zobrazen v tabulce č. 2.3.

Tabulka 2.3: Nepřímý způsob výpočtu cash flow

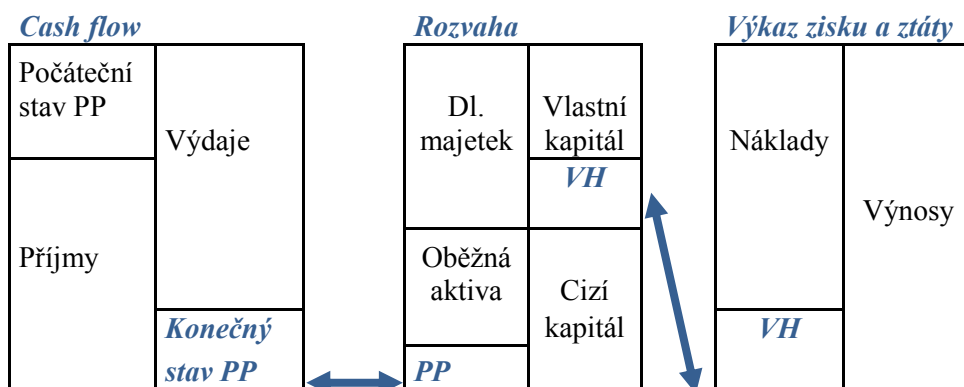
	<i>Položka</i>	<i>Hodnota</i>
+	Čistý zisk	
+	Odpisy	
-	Změna stavu zásob	
-	Změna stavu pohledávek	
+	Změna stavu krátkodobých závazků	
=	Cash flow z provozní činnosti	
-	Přírůstek dlouhodobých aktiv	
=	Cash flow z investiční činnosti	
+	Změna bankovních úvěrů	
+	Změna nerozděleného zisku minulých let	
-	Dividendy	
+	Emise akcií	
=	Cash flow z finanční činnosti	
=	Cash flow celkem	

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 61

2.1.2 Vzájemná propojenost účetních výkazů

V předchozí podkapitole byly popsány jednotlivé účetní výkazy. Mezi těmito výkazy však existuje vzájemná propojenost, která je zobrazena v obrázku č. 2.1. Základním výkazem je rozvaha, která udává majetkovou a finanční strukturu podniku. V tomto výkazu nalezneme, jako součást vlastního kapitálu, výsledek hospodaření podniku, který je důležitým zdrojem pro financování majetku. Tento údaj je do rozvahy převzat z výkazu zisku a ztráty. Ve výkazu cash flow pak najdeme rozdíl mezi počátečním a konečným stavem peněžních prostředků. Konečný stav peněžních prostředků se zobrazuje v rozvaze jako součást oběžných aktiv.

Obrázek 2.1: Vzájemná propojenost účetních výkazů

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 63

2.2 Metody finanční analýzy

Jako zdroj informací pro tuto kapitolu byla použita literatura: Dluhošová (2010) a Kislingerová, Hlinica (2005).

Metody finanční analýzy se v základu člení na deterministické metody a metody matematicko-statistické. Základní členění finanční analýzy uvádí obrázek č. 2.2.

Deterministické metody se používají především pro analýzu souhrnného vývoje, pro analýzu struktury a trendů a pro analýzu odchylek. Patří mezi standardní nástroje pro běžné finanční analýzy podniku. Analýza citlivosti se poté používá, pokud u výsledků finanční analýzy podniku chceme posoudit vlivy vybraných faktorů na výsledné hodnocení.

Matematicko-statistické metody vycházejí z delších časových údajů, především se bere v úvahu statistická náhodnost dat. Tyto metody slouží k posouzení determinantů a faktorů vývoje a k určení závislostí a výsledků.

Pro tuto práci byly použity deterministické metody, které se skládají z analýzy trendů tedy z horizontální a vertikální analýzy, dále z poměrové analýzy a analýzy soustav ukazatelů a analýzy citlivosti. Tyto metody budou popsány v následujících podkapitolách.

Obrázek 2.2: Metody finančních analýz

<i>METODY FINANČNÍCH ANALÝZ</i>	
DETERMINISTICKÉ METODY	MATEMATICKO- STATISTICKÉ METODY
Analýza trendů (horizontální analýza)	Regresní analýza
Analýza struktury (vertikální analýza)	Diskriminační analýza
Vertikálně-horizontální analýza	Analýza rozptylu
Poměrová analýza	Testování statistických hypotéz
Analýza soustav ukazatelů	
Analýza citlivosti	

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 73

2.3 Vertikální a horizontální analýza

Mezi základní metody finanční analýzy patří vertikální a horizontální analýza. Pomocí těchto analýz můžeme přehledně rozebrat finanční účetní výkazy. Obě metody umožňují nahlédnout do údajů z účetních výkazů v určitých souvislostech. Tyto souvislosti budou popsány níže u jednotlivých analýz.

2.3.1 Vertikální analýza

Vertikální analýza je založená na vyjádření procentuálního podílu jednotlivých položek účetních výkazů k jedné základní zvolené položce, která má hodnotu 100%. Tato analýza je někdy nazývána jako analýza struktury. Obecný vzorec je:

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i}, \quad (2.1)$$

kde B_i značí velikost položky balance a $\sum B_i$ je suma hodnot položek v rámci zvoleného celku.

Pokud vertikální analýzu aplikujeme například na rozvaze, pak suma položek jsou celková aktiva či pasiva. Jednotlivé položky rozvahy pak udávají, jakým podílem při tomto poměru se podílí na celkové sumě. Pro detailnější rozbor pak lze použít jako celkovou položku jakoukoliv položku balance. Například pro zjištění struktury pouze dlouhodobého majetku nebo oběžných aktiv apod.

2.3.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza se používá, pokud chceme kvantifikovat meziroční změny. Máme možnost využít různé indexy či rozdíly. Je vhodné zjistit, o kolik procent se jednotlivé položky balance změnili oproti minulému roku.

Matematicky můžeme tyto indexy formulovat následujícím způsobem. Pokud si položky finančních výkazů i , které sledujeme v čase t , označíme jako $B_i(t)$, pak indexem, který vyjadřuje vývoj položky, oproti minulému časovému období, se rozumí:

$$I_{t/t-1}^i = \frac{B_i(t)}{B_i(t-1)}, \quad I_{t/t-1}^i = \frac{B_i(t) - B_i(t-1)}{B_i(t-1)} = \frac{B_i(t)}{B_i(t-1)} - 1. \quad (2.2)$$

Oba vzorce je nutno vynásobit 100, abychom dostali hodnotu v procentech.

2.3.3 Vertikálně-horizontální analýza

Vertikálně-horizontální analýza je efektivním přístupem, udává komplexní pohled na vývoj a zároveň strukturu v čase jednotlivých finančních ukazatelů. Pomocí této metody lze analyzovat, zda u změny celkových ukazatelů se změnila struktura či ne a zda je tato změna pozitivní či negativní.

2.4 Poměrová analýza

V této podkapitole, ve které se budeme věnovat poměrovým ukazatelům, bude použita literatura: Dluhošová (2010).

Poměrové ukazatele se používají jako metodické nástroje finančního stavu podniku. Poměrová analýza se skládá z několika desítek ukazatelů, které se liší pouze drobnými modifikacemi. Tyto ukazatele jsou proto rozděleny do základních oblastí. Těmito oblastmi jsou:

- ukazatele finanční stability a zadluženosti,
- ukazatele rentability,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele kapitálového trhu.

Protože cílem této práce je zhodnocení rentability, budou v následující podkapitole popsány ukazatele rentability.

2.4.1 Ukazatelé rentability

Ukazatelé rentability jsou v praxi nejsledovanějšími ukazateli poměrové analýzy, protože informují o výnosnosti vloženého kapitálu. Obecná forma rentability je tedy:

$$\frac{\text{zisk}}{\text{vložený kapitál}} \cdot \quad (2.3)$$

V praxi se používají různé modifikace ukazatelů rentability. To záleží na tom, jakou formu zisku použijeme. Máme tyto možnosti: zisk před zdaněním a úroky *EBIT*, zisk před zdaněním *EBT* nebo čistý zisk *EAT*. Tento aspekt je důležitý v případě, kdy podnik má na strukturu svých vlastních zdrojů zanedbatelný vliv.

a) Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilitu vlastního kapitálu můžeme vyjádřit tímto vztahem:

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}}. \quad (2.4)$$

Tento ukazatel rentability udává výnosnost vlastních zdrojů. Úroveň tohoto ukazatele je závislá na rentabilitě celkového kapitálu a úrokové míře cizího kapitálu. U rentability vlastního kapitálu se očekává rostoucí trend. Různými důvody, jak zvýšit ukazatele *ROE*, jsou například zvýšení zisku společnosti, pokles úrokové míry, snížení podílu vlastního kapitálu na celkovém kapitálu společnosti apod.

b) Rentabilita aktiv

Rentabilitu aktiv můžeme vyjádřit tímto vztahem:

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktiva}}. \quad (2.5)$$

Rentabilita aktiv je považována za klíčového ukazatele rentability, protože poměruje zisk s celkovými aktivy bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly financovány. Rentabilita aktiv může mít i tuto podobu:

$$ROA = \frac{EAT + \text{úroky}(1-t)}{\text{aktiva}}, \quad (2.6)$$

kde t je sazba daně.

Rentabilita aktiv by měla mít jako všechny ukazatele rentability rostoucí trend.

c) Rentabilita tržeb

Ukazatel rentability tržeb udává stupeň ziskovosti, neboli kolik zisku v Kč připadne na 1 Kč tržeb. Vzorec, který udává rentabilitu tržeb, můžeme vyjádřit jako:

$$ROS = \frac{EAT}{tržby} . \quad (2.7)$$

U ukazatele rentability tržeb máme možnost použít různé formy zisku. Pokud použijeme hrubý zisk neboli EBT, používá se ukazatel spíše pro vnitropodnikové účely. Pokud bychom chtěli porovnávat rentabilitu tržeb s více firmami v odvětví, je vhodné použít zisk před zdaněním a úroky, tedy EBIT.

d) Rentabilita celkových zdrojů

Rentabilita celkových zdrojů udává výnosnost dlouhodobě investovaného kapitálu. Tento ukazatel měří efektivnost vloženého kapitálu bez ohledu na to, odkud tento kapitál pochází, proto se ve jmenovateli nachází vlastní kapitál i dlouhodobé dluhy. Tímto ukazatelem se hodnotí, jak se vlastníkově zvýší potenciál pomocí použití dlouhodobého cizího kapitálu. I tento ukazatel by měl mít rostoucí trend. Tento ukazatel se často používá k mezipodnikovému srovnání. Jeho obecný vzorec je:

$$ROCE = \frac{EBIT}{vlastní\ kapitál + dlouhodobé\ zdroje} . \quad (2.8)$$

e) Rentabilita nákladů

Ukazatel rentability nákladů udává, kolik korun čistého zisku podnik získá vložením 1 Kč nákladů. Obecným vzorcem pro rentabilitu nákladů je:

$$ROC = \frac{EAT}{celkové\ náklady} \quad (2.9)$$

Vývoj ukazatele je dobré sledovat v čase a pro přesnější představu celkové náklady rozdělit na dílčí položky.

2.5 Způsoby srovnání výsledků finančních analýz

Při posuzování ekonomické situace firmy pomocí soustavy poměrových ukazatelů je důležité jejich srovnání. Srovnání může být prováděno vůči normě, prostoru nebo v čase.

Při *srovnání vůči normě* dochází ke srovnávání jednotlivých ukazatelů s jejich plánovanými hodnotami. Plánované nebo také normované hodnoty mohou být vyjádřeny jako průměrné, minimální, mediální, maximální, kvantily nebo jako určité intervaly. V praxi by se vyhodnocování pomocí tzv. doporučených hodnot nemělo využívat. Nemusí být totiž zohledněna všechna specifika dané firmy a prostředí, ve kterém se firma nachází.

Srovnání ukazatelů v prostoru je používáno pro mezipodnikové srovnání. Tedy dochází ke srovnání ukazatelů daného podniku se stejnými ukazateli jiného podniku v určitém časovém období. Pro srovnání v prostoru je podstatné splnění podmínek srovnatelnosti. Základní podmínky srovnatelnosti jsou časová, oborová a legislativní srovnatelnost.

- *Časová srovnatelnost* je splněna, pokud finanční parametry podniků pocházejí ze stejného období, a jsou posuzována za stejně dlouhý časový úsek.
- *Oborová srovnatelnost* je splněna, pokud jsou porovnávány podniky ze stejného oboru podnikání. Protože veškeré finanční parametry podniků jsou udávány technickoekonomickým typem podniku. Nelze tedy porovnávat například podíl cizích zdrojů u výrobních podniků a finanční instituce.
- *Legislativní srovnatelnost* je založena na srovnatelnosti metodologických postupů. V různých zemích jsou odlišné zákonné úpravy účetních postupů. To způsobuje značné potíže v mezinárodním srovnání účetních dat.

Podstatou *srovnání v čase* je dynamické posuzování vývoje ukazatelů v určitém počtu navazujících časových období.

2.6 Pyramidový rozklad ROE

Kapitola pyramidového rozkladu ROE bude popsána pomocí odborné literatury Dluhošová (2010).

Ukazatele rentability jsou považovány za významné ukazatele výkonnosti. Existují dva způsoby jak analyzovat syntetické finanční ukazatele pomocí soustav ukazatelů. Jako první možnost je paralelní soustava ukazatelů, tento způsob však neudává žádnou

matematickou propojenost. Druhým způsobem je pyramidový rozklad, který je, oproti první možnosti, přesně matematicky stanoven. Tento rozbor syntetického ukazatele můžeme přesně definovat matematickou rovnicí.

Hlavní myšlenkou pyramidového rozkladu je postupný rozklad vrcholového ukazatele na dílčí ukazatele. Tento rozklad pak slouží ke kvantifikaci vlivu dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel. Tento rozklad slouží převážně k odhalení vzájemných vazeb a vztahů mezi jednotlivými ukazateli, proto je velmi důležité tento rozklad správně zkonstruovat. Poté můžeme hodnotit minulou, současnou i budoucí výkonnost podniku.

Rentabilitu vlastního kapitálu ROE můžeme tedy rozložit pomocí pyramidového rozkladu na následující položky:

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{tržby} \cdot \frac{tržby}{aktiva} \cdot \frac{aktiva}{vlastní\ kapitál}, \quad (2.10)$$

kde je $\frac{EAT}{EBT}$ daňovou redukcí zisku, $\frac{EBT}{EBIT}$ představuje úrokovou redukcí zisku, $\frac{EBIT}{tržby}$ provozní rentabilitu, $\frac{tržby}{aktiva}$ obrát aktiv a $\frac{aktiva}{vlastní\ kapitál}$ představuje finanční páku.

V tomto stupni rozkladu je znázorněno, jak velkou část zisku je odčerpáno po splacení daňové povinnosti a splacení úroků, které jsou spojeny se zadlužeností podniku, a jak produktivně podnik využívá svůj majetek. V obrázku č. 2.5 je znázorněn detailní pyramidový rozklad, který zahrnuje i nákladovost a obraty, které ovlivňují vrcholový ukazatel ROE .

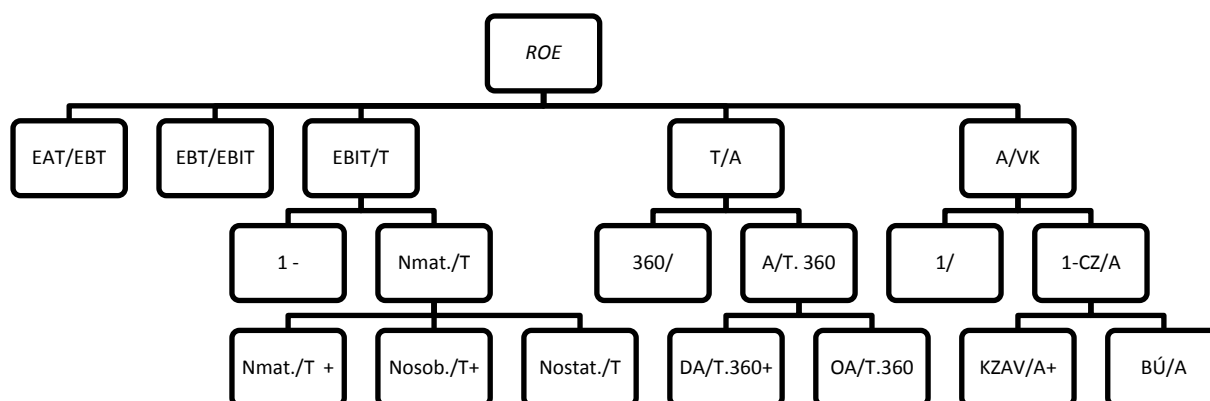
2.6.1 Finanční páka

Z pyramidového rozkladu bylo zjištěno, že jeho nedílnou součástí je i finanční páka. Ve finančním řízení podniku je důležité stanovení optimálního poměru vlastního a cizího kapitálu. Pokud podnik použije velké množství vlastního kapitálu, může to vést k velkému finančnímu zatížení podniku, protože použití tohoto druh kapitálu je převážně dražším způsobem financování podnikových potřeb. Ve zdravém podniku může zadluženost pozitivně ovlivňovat celkovou rentabilitu a tím i tržní hodnotu. Nákladem cizího kapitálu jsou úroky, které podnik za tyto cizí zdroje musí zaplatit.

Finanční páka neboli majetkový koeficient je vyjádřen následovně:

$$FP = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}. (2.11)$$

Obrázek 2.5: Pyramidový rozklad ROE

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 93

2.7 Pyramidový rozklad ROA

Pyramidový rozklad rentability aktiv umožňuje nahlédnout na položky, které tuto rentabilitu nejvíce ovlivňují.

Rentabilita aktiv je rozložena následovně:

$$ROA = \frac{EAT}{tržby} \cdot \frac{tržby}{aktiva}, (2.12)$$

kde tento rozklad představuje součin rentability tržeb a obrat aktiv.

2.8 Analýza odchylek

Celá kapitola analýzy odchylek vychází z odborné literatury Dluhošová (2010).

Hlavním úkolem analýzy odchylek je rozbor syntetických ukazatelů a vyčíslení faktorů, které nejvíce odchylkám přispívají. Jednou z možností je aplikovat tuto metodu na pyramidovém rozkladu. Smyslem pyramidového rozkladu je vyčíslit vlivy dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel.

Při analyzování odchylek lze použít různé metody. Důležitým faktorem při rozhodování, jakou metodu použít, jsou různé výhody a nevýhody samotných metod a podmínky za jakých je lze použít. Tyto výhody a nevýhody jsou blíže popsány dále.

U metody postupných změn je výhodou snadný výpočet, který se provádí beze zbytku. Proto je tato metoda často využívána. Nevýhodou, která se při výpočtu vyskytuje, je nutnost při různých analýzách zachovat pořadí ukazatelů, aby výsledky byly srovnatelné.

U metody rozkladu se zbytkem se toto pořadí ukazatelů, jako v metodě postupných změn, zachovávat nemusí. Problém je u zbytkové položky, která nelze interpretovat ani přiřadit k jednotlivým vlivům, proto je metoda použitelná pouze v případě vzniku malého zbytku.

Logaritmická metoda je založena na spojitém výnosu, což je výhodou, protože vlivy jsou kvantifikovány hned a nevzniká při tom žádný zbytek, ani se nemusíme zabírat pořadím ukazatelů. Nevýhodou je, že se u výpočtu pracuje s výpočtem logaritmů, proto je nutné, aby indexy dosahovaly kladných hodnot. Takže pokud firma dosahuje ztráty a následně zisku, nelze tuto metodu použít. Proto je vhodné v tomto období, kdy podnik dosahuje ztráty, použít metodu postupných změn, metodu rozkladu se zbytkem nebo na celé sledované období použít metodu funkcionálního rozkladu. Ta bude popsána níže.

V případě metody funkcionální analýzy jsou stejné výhody jako u logaritmické metody a zároveň můžeme díky použití diskrétních výnosů, s jakými tato metoda pracuje, použít i záporné hodnoty. Nevýhodou této metody však je, že lze špatně přidělit váhy při rozdělování společných faktorů, protože je obtížné nalézt ekonomické zdůvodnění této metody.

Odchylku vrcholového ukazatele tedy můžeme vyjádřit jako součet odchylek jednotlivých dílčích vlivů:

$$\Delta y_x = \sum_i \Delta x_{ai} , \quad (2.13)$$

kde x je vrcholovým ukazatelem a a_i jsou dílčími ukazateli.

Máme dvě možnosti buď analyzovat absolutní odchylku, $\Delta x = x_1 - x_0$, nebo reálnou odchylku, $\Delta x = (x_1 - x_0)/x_0$.

2.8.1 Aditivní vazba

U aditivní vazby je vyčíslení této odchylky obecně platné. Celková změna je tedy rozdělena na jednotlivé poměry změny.

$$\Delta x_{ai} = \frac{\Delta a_i}{\sum_i \Delta a_i} \cdot \Delta y_x, \quad (2.14)$$

kde $\Delta a = a_{i,1} - a_{i,0}$, a $a_{i,1}$ je hodnota ukazatele i pro výchozí čas.

2.8.2 Multiplikativní vazba

U multiplikativní vazby je potřeba si rozlišit metodu, která byla pro výpočet odchylek použita.

U multiplikativní vazby logaritmické metody je zaznamenána změna všech ukazatelů při vysvětlení jednotlivých vlivů. Tato metoda vychází ze spojitých výnosů, protože $\ln I_{ai}$ a $\ln I_x$ znamenají spojitý výnos ukazatelů a_i a x . Vlivy jednotlivých ukazatelů tedy vyjádříme:

$$\Delta x_{ai} = \frac{\ln I_{ai}}{\ln I_x} \cdot \Delta y_x, \quad (2.15)$$

kde $I_x = \frac{x_1}{x_0}$ a $I_{ai} = \frac{a_{i,1}}{a_{i,0}}$ jsou indexy vrcholového a dílčích ukazatelů.

3 Základní údaje o zkoumané společnosti

V této části bakalářské práce bude stručně popsána zkoumaná společnost KM Beta a.s. A také pro lepší představu o situaci podniku, ve kterém se podnik nachází ve sledovaném období, tedy v letech 2008-2012, bude provedena vertikálně-horizontální analýza.

KM Beta a.s. je společnost s dlouholetou tradicí, která byla založena v listopadu 1996. Specializuje se na výrobu betonové střešní krytiny, vápencových cihel, pálených zdicích bloků, stropních vložek, nosníků a suchých malovaných směsí.

Společnost své výrobky vyrábí v pěti závodech. Tyto výrobní závody se nachází v Bzenci-Přívoze, Kyjově a Hodoníně.

Výroba betonové střešní krytiny má tradici sahající až do roku 1983, kdy byla v Bzenci-Přívoze poprvé zahájena průmyslová výroba betonové střešní krytiny v České republice. Výroba pálených zdicích prvků má tradici přesahující 150 let.

Cílem společnosti je vysoká kvalita, stálá inovace sortimentu a kompletní servis. Firma KM Beta a.s. se tak stává výrobcem uceleného sortimentu stavebních materiálů pro hrubou stavbu.

3.1 Obecné údaje o společnosti

<i>Název účetní jednotky:</i>	KM Beta a.s.
<i>Sídlo:</i>	Dolní Valy 2, Hodonín
<i>IČ:</i>	25316583
<i>Právní forma:</i>	akciová společnost
<i>Předmět podnikání:</i>	výroba a prodej stavebních hmot
<i>Datum vzniku:</i>	8.11.1996

3.2 Jména a příjmení členů statutárních a dozorčích orgánů

<i>Jméno a příjmení</i>	<i>funkce</i>
Ing. Jaroslav Vogeltanz	předseda představenstva
Ing. Josef Ševela CSc.	člen představenstva
Milan Rylka	člen představenstva
Ing. Hana Holíková	předseda dozorčí rady
Jana Vogeltanzová	člen dozorčí rady
JUDr. Jan Drábek	člen dozorčí rady

3.3 Vertikálně-horizontální analýza

Pomocí vertikálně-horizontální analýzy bude srovnán v následující podkapitole vývoj objemu jednotlivých finančních ukazatelů s vývojem jejich struktury. Toto srovnání nám pomůže lépe nahlédnout do účetních výkazů rozvahy, které jsou uvedeny v příloze, a tedy do hospodaření podniku v období sledovaných pěti let.

3.3.1 Vertikálně-horizontální analýza aktiv

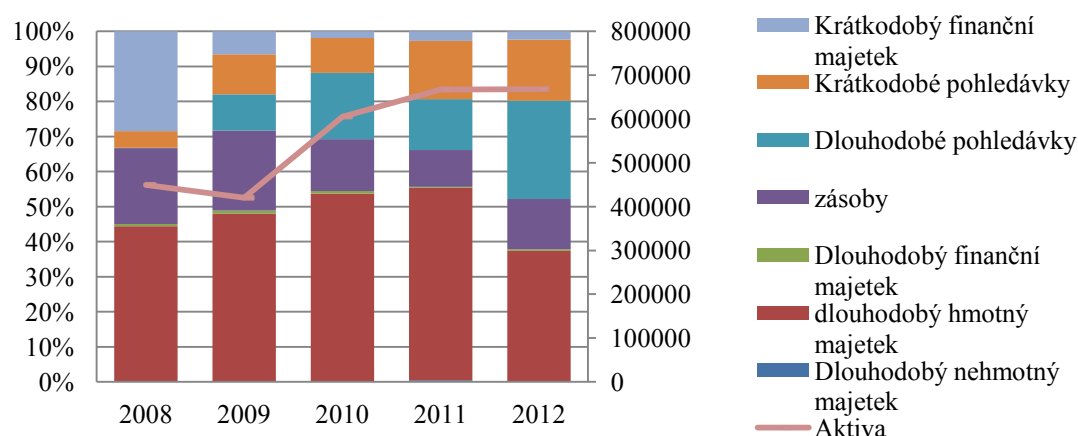
U aktiv dochází jejich celkovému růstu po celé sledované období. Z grafu č. 3.1 je zřejmé, že nejobjemnější položkou aktiv je dlouhodobý hmotný majetek, i když v roce 2012 výrazně klesl (o 50%). Zato celková aktiva v roce 2012 zůstala bez výraznější změny oproti minulému období. Jinak to bylo u pohledávek, které výrazně vzrostly (o 1300 %). Z toho vyplývá, že podniku vzrostly zakázky, avšak zákazníci se opoždějí placením.

3.3.2 Vertikálně-horizontální analýza dlouhodobého majetku

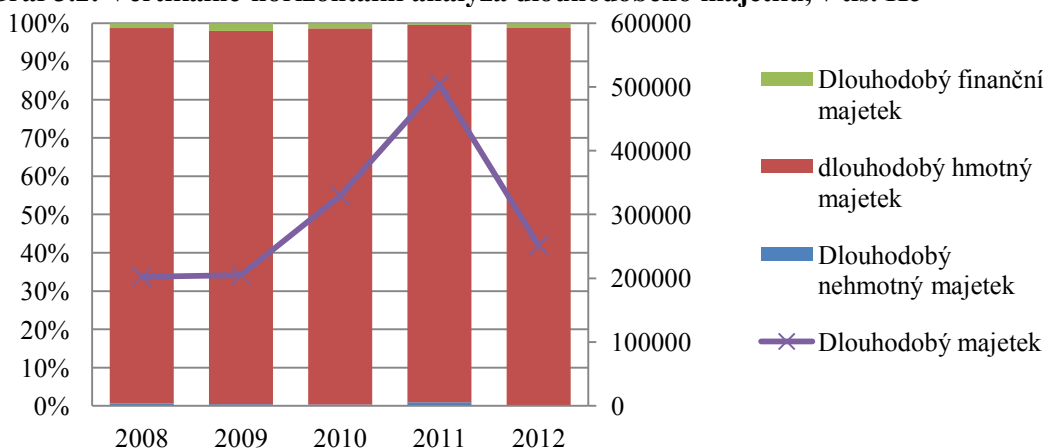
Dlouhodobý majetek je jeden ze dvou hlavních položek aktiv, podrobněji je rozebrán v grafu č. 3.2. V podniku převažuje hlavně dlouhodobý hmotný majetek. V posledním sledovaném roce podnik investoval do pozemků, proto se objem této položky zvýšil o 255%

oproti předchozímu roku. Stejně je to i s položkou stavby. Podnik investuje do svého rozvoje a pořizuje budovy, aby rozšířil svoji působnost. V období pěti sledovaných let tato položka vzrostla o 113%. Další změnu můžeme sledovat u nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku. Do roku 2011 rostl (o 30%), avšak v roce 2012 klesl o 99%. To znamená, že podnik uvedl většinu nedokončeného majetku do stavu způsobilého k užívání. Další podpoložkou dlouhodobého majetku je dlouhodobý nehmotný majetek, ten se výrazněji změnil pouze v roce 2011, když vzrostl o 358% oproti předchozímu roku. Z toho nejobjemnější položkou byl software a ocenitelná práva. Dlouhodobý finanční majetek se nijak výrazně nezměnil, i přesto má od roku 2009 klesající tendenci (o 33%)

Graf 3.1: Vertikálně-horizontální analýza aktiv, v tis. Kč

Graf 3.2: Vertikálně-horizontální analýza dlouhodobého majetku, v tis. Kč

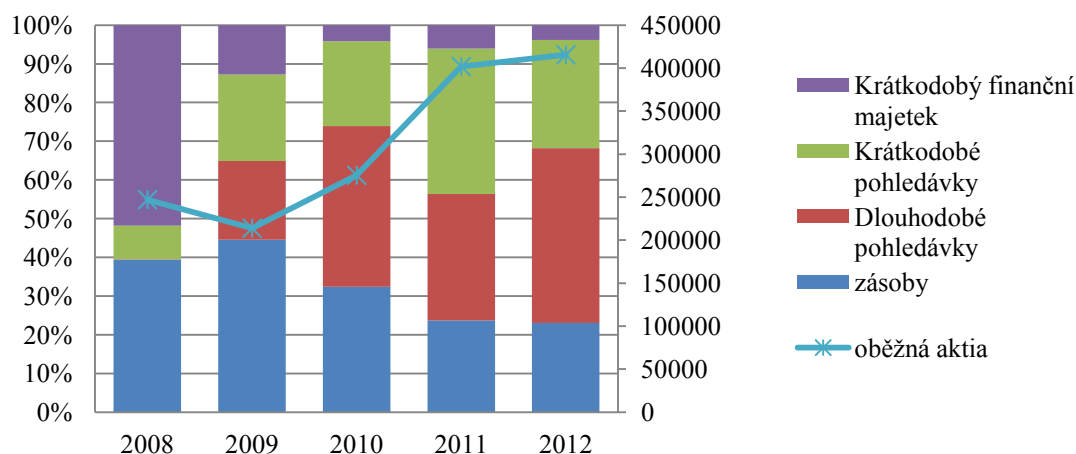

3.3.3 Vertikálně-horizontální analýza oběžných aktiv

Druhou podpoložkou aktiv jsou oběžná aktiva. Oběžná aktiva po celé sledované období rostou a jejich struktura se během let mění. Tato struktura je znázorněna v grafu č.

3.3. Nejvýraznější negativní změnu lze sledovat u krátkodobého finančního majetku, kde klesají nejen hotové peníze (o 68%), ale i peníze na účtech v bankách (o 88 %). Pohledávky, byly komentovány v podkapitole vertikálně-horizontální analýza aktiv. Jejich trend ve sledovaných pěti letech je rostoucí. Poslední podpoložkou oběžných aktiv jsou zásoby, které nepatrně klesly v roce 2010 (o 2%), tento pokles byl způsoben poklesem materiálu (o 27 %), jinak se objem ani struktura zásob výrazně nemění.

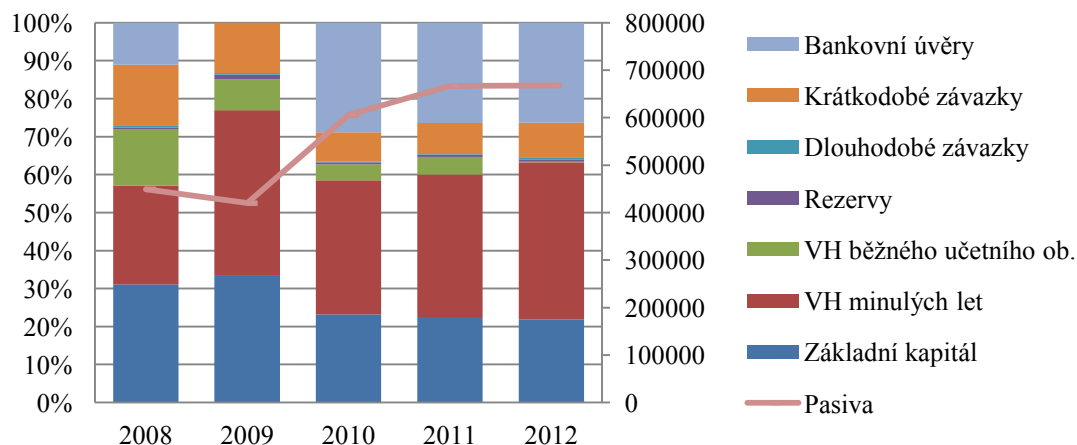
Graf 3.3: Vertikálně-horizontální analýza oběžná aktiva, v tis. Kč

3.3.4 Vertikálně-horizontální analýza pasiv

Druhou položkou jsou pasiva. Jejich celkový objem je stejný jako u aktiv. To znamená, že jejich objem pomalým tempem roste (o 48%). Jejich struktura se nijak zvlášť nemění. Roste jak vlastní kapitál, tak i cizí zdroje. Nejvíce však růst ovlivnily položky rezervy a bankovní úvěry a výpomoci. Struktura pasiv bude podrobněji popsána níže.

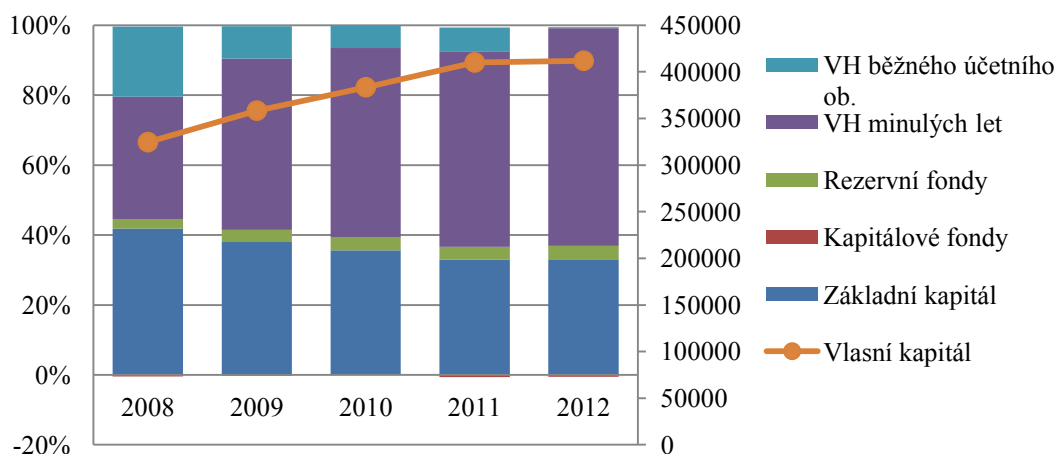
Graf 3.4: Vertikálně-horizontální analýza pasiv

3.3.5 Vertikálně-horizontální analýza vlastního kapitálu

Vlastní kapitál má rostoucí tendenci. Struktura vlastního kapitálu je zobrazena v grafu č. 3.5. Podpoložka oceňovací rozdíly dosahuje záporných hodnot. Z důvodu, že firma vlastní majetek, který má větší tržní hodnotu než účetní. Další podpoložkou je výsledek hospodaření běžného účetního období, který klesl během pěti let o 98%. To znamená, že firma nedosahuje takových zisků jako dřív. Tento pokles může být způsoben více faktory. Tato problematika bude analyzována v následující kapitole.

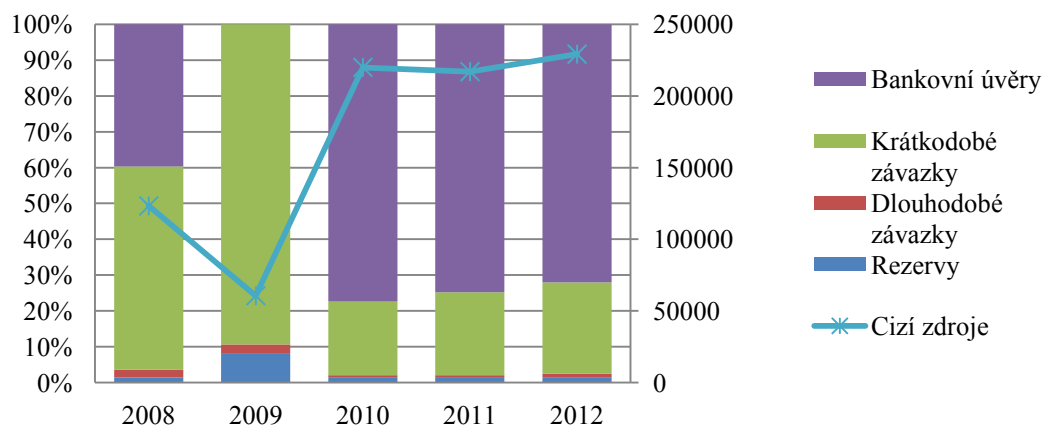
Graf 3.5: Vertikálně-horizontální analýza vlastního kapitálu, v tis. Kč

3.3.6 Vertikálně-horizontální analýza cizích zdrojů

Struktura cizích zdrojů je znázorněna v grafu č. 3.6. U cizích zdrojů je velký propad z roku 2008 na 2009 (o 51%). To bylo ovlivněno podpoložkou bankovní úvěry a výpomoci. V roce 2008 byla splacena poslední splátka dlouhodobého úvěru. V roce 2009 podnik nebyl zatížen žádným úvěrem a to ani dlouhodobým ani krátkodobým. V roce 2010 podnik požádal o revolvingový úvěr v hodnotě 45 milionu korun. Další změna nastala u rezervních fondů. Tu způsobily vyšší vklady do zákonného rezervního fondu. Změna byla zaznamenána i u krátkodobých závazků, které klesly o 17 %.

Graf 3.6: Vertikálně-horizontální analýza cizích zdrojů

4 Analýza rentability a zhodnocení výsledků

Pro zhodnocení výsledků finanční situace podniku byla použita poměrová analýza, pyramidový rozklad ROE, pyramidový rozklad ROA a analýza odchylek. Základní údaje byly čerpány z účetních výkazů podniku z roku 2008-2012 a to z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a z účetních výkazů odvětví stavebnictví. Tyto výkazy jsou součástí přílohy.

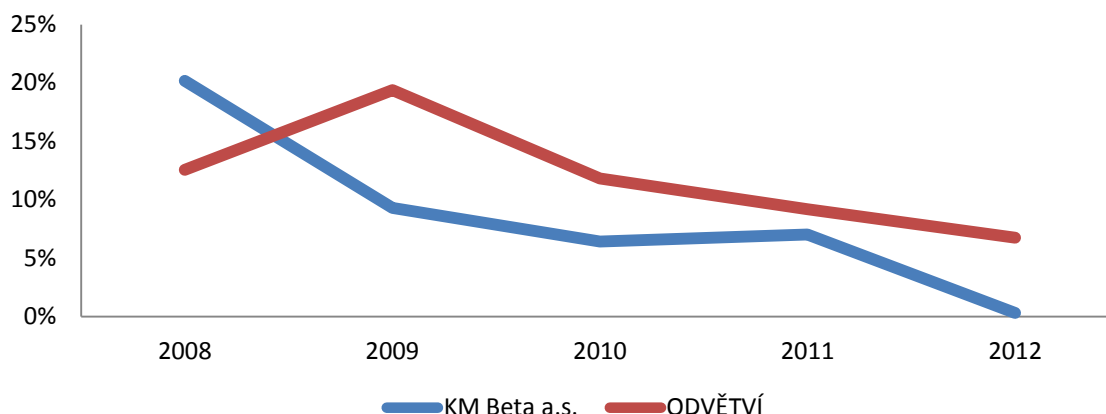
4.1 Analýza rentability

Poměrovou analýzou zhodnotíme podnik v rámci jeho rentability. Podnik KM Beta a.s. budeme porovnávat se situací na trhu v odvětví stavebnictví. Toto porovnání provedeme u ukazatelů rentability vlastního kapitálu, aktiv, tržeb, dlouhodobých zdrojů a celkových nákladů. Pro výpočty budou použity účetní výkazy podniku KM Beta a.s. a odvětví stavebnictví. Tyto výkazy jsou součástí přílohy.

4.1.1 Rentabilita vlastního kapitálu

V grafu č. 4.1 je znázorněn vývoj ukazatele rentability vlastního kapitálu. V prvním sledovaném roce se rentabilita vlastního kapitálu zkoumané firmy od hodnot v odvětví liší. V roce 2008 byla rentabilita vlastního kapitálu v podniku dvojnásobně vyšší než rentabilita ostatních podniků v odvětví. To bylo způsobeno tím, že v podniku KM Beta a.s. byl v roce 2008 poměr nákladu k výnosům vyšší oproti odvětví. Další roky už rentabilita oproti odvětví klesá. V podniku začal klesat čistý zisk a zároveň rostl vlastní kapitál. Růst vlastního kapitálu byl způsoben rostoucím objemem výsledkem hospodaření minulých let. V odvětví můžeme sledovat růst zisku právě jen v roce 2009, kdy celá Česká republika byla zasažena hospodářskou krizí. To bylo způsobeno tím, že v odvětví stavebnictví se jedná spíše o dlouhodobé zakázky, a proto ještě v roce 2009 podniky měly zisky ze zakázek, které byly sjednány už v předchozích letech. Samotná krize se začala projevovat až v následujících letech, kdy můžeme sledovat celkový pokles rentability všeobecně. V roce 2012 je v podniku rentabilita na hodnotě 0,34 %. V podniku byly sice sníženy stavy zaměstnanců, což vedlo ke snížení osobních nákladů, ale na druhé straně vzrostl objem ostatních finančních nákladů a náklady vynaložené na prodané zboží. Problematiku ukazatele rentability vlastního kapitálu si blíže popíšeme v následujících kapitolách při jeho pyramidovém rozkladu a u analýzy odchylek.

Graf 4.1: Rentabilita vlastního kapitálu

Tabulka 4.1: Rentabilita vlastního kapitálu KM Beta a.s.

	2008	2009	2010	2011	2012
ROE	20,19%	9,31%	6,43%	7,04%	0,34%

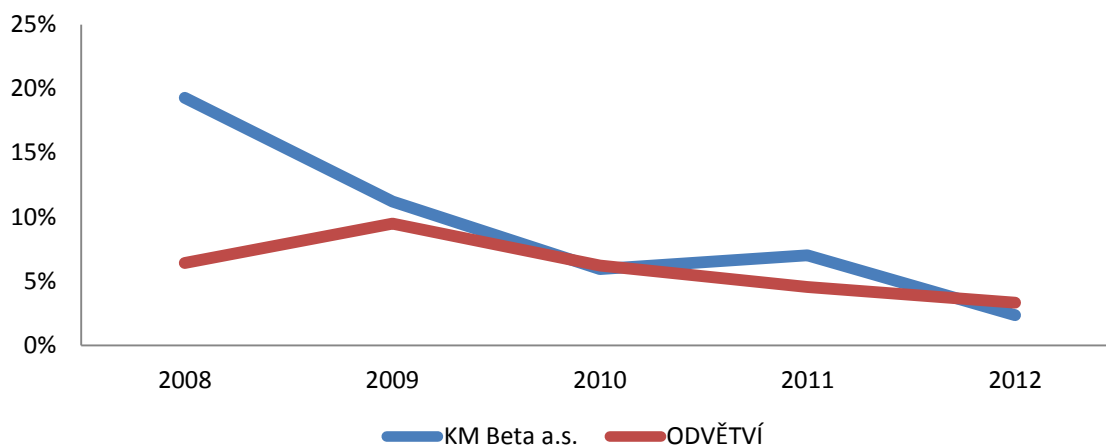
Tabulka 4.2: Rentabilita vlastního kapitálu v odvětví

	2008	2009	2010	2011	2012
ROE	12,56%	19,39%	11,84%	9,20%	6,76%

4.1.2 Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv je jeden z klíčových ukazatelů rentability. Vyjadřuje výnosnost aktiv bez ohledu na to, z jakých zdrojů byla financována. V podniku KM Beta a.s. rentabilita začala klesat až od roku 2009. V odvětví je situace stejná. Z vertikálně-horizontální analýzy, která byla provedena v předchozí kapitole, bylo zjištěno, že aktiva ve sledovaném období rostou. Z toho vyplývá, že výnosnost aktiv, jejichž objem stále stoupá, je s postupem času stále menší. Co se týče odvětví, tam se také setkáváme s poklesem rentability, ale opět ne tak markantním, jako u KM Beta a.s. Základní podmínka u rentability aktiv je taková, že by neměla být větší než rentabilita vlastního kapitálu. Tuto podmínku, jak je zobrazeno v grafu č. 4.2 KM Beta a.s. v roce 2012 a 2010 nesplňuje, což znamená, že výnosnost investorů je vyšší než výnosnost vlastníků. Vlastníci podstupují vyšší riziko při vkládání kapitálu do podniku, proto by i výnosnost kapitálu vloženého vlastníky měla být vyšší.

Graf 4.2: Rentabilita aktiv

Tabulka 4.3: Rentabilita aktiv KM Beta a.s.

	2008	2009	2010	2011	2012
ROA	19,29%	11,21%	5,95%	7,03%	2,35%

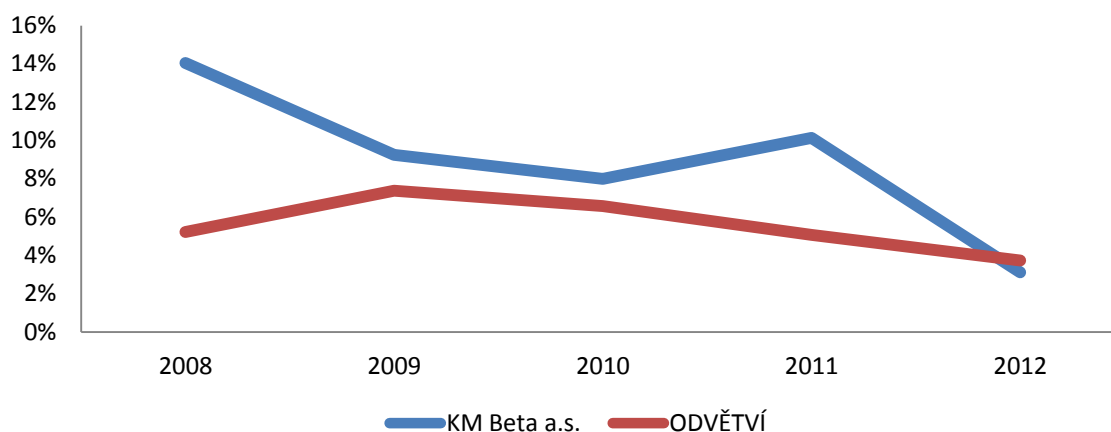
Tabulka 4.4: Rentabilita aktiv v odvětví

	2008	2009	2010	2011	2012
ROA	6,42%	9,49%	6,21%	4,55%	3,32%

4.1.3 Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb je znázorněna v grafu č. 4.3, z něhož lze vyčíst, že rentabilita tržeb je v podniku KM Beta a.s. v roce 2008 na vyšší úrovni než v odvětví. Ikdyž mezi roky 2008 a 2009 má rentability tržeb v odvětví rostoucí tendenci, od roku 2009 rentabilita klesá. Tento pokles však není tak prudký jako ve společnosti. Tam je zřejmý propad opět v letech 2009 a 2010, přičemž v roce 2011 se rentabilita opět zvýšila. Tento růst byl zapříčiněn nepatrným růstem výkonů, které však v dalším roce opět propadly. Rentabilita tržeb se skládá ze dvou ukazatelů, tržeb a čistého zisku. V průběhu sledovaných pěti let klesají v podniku tržby. Pro podnik jsou nejdůležitější výkony, tedy tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Vzhledem k tomu, že podniku, výrazně klesají i zisky, nemá to na rentabilitu tržeb pozitivní vliv. Čím jsou tyto problémy způsobeny, rozebereme v kapitole analýze odchylek.

Graf 4.3: Rentabilita tržeb**Tabulka 4.5: Rentabilita tržeb KM Beta a.s.**

	2008	2009	2010	2011	2012
ROS	14,05%	9,25%	8,00%	10,14%	3,11%

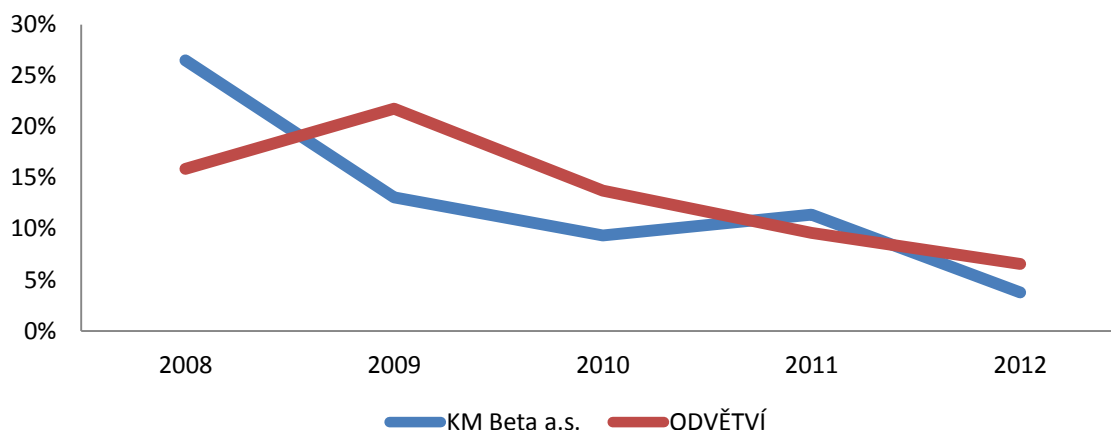
Tabulka 4.6: Rentabilita tržeb v odvětví

	2008	2009	2010	2011	2012
ROS	5,22%	7,38%	6,58%	5,07%	3,75%

4.1.4 Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Rentabilitu dlouhodobých zdrojů v podniku a v odvětví zobrazuje graf č. 4.4. V podniku opět zaznamenáváme, oproti odvětví, vyšší hodnoty v roce 2008. I když vlastní kapitál byl oproti následujícím obdobím na nejnižší úrovni, čistý zisk před zdaněním a úroky právě v roce 2008 dosahoval nejvyšších hodnot. V odvětví byla situace stejná, jen poměr mezi jednotlivými ukazateli byl menší. V dalším roce se situace vyměnila. Podnik zaznamenal pokles, který trval až do posledního sledovaného roku, výjimkou byl pouze rok 2011, kdy rentabilita dlouhodobých zdrojů nevýrazně stoupla. To bylo způsobeno tím, že zisk před zdaněním a úroky vzrostl více než dlouhodobé zdroje. V odvětví se naopak projevil růst zisku před zdaněním a úroky a zároveň pokles vlastního kapitálu.

Graf 4.4: Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Tabulka 4.7: Rentabilita dlouhodobých zdrojů KM Beta a.s.

	2008	2009	2010	2011	2012
ROCE	26,49%	13,09%	9,36%	11,40%	3,79%

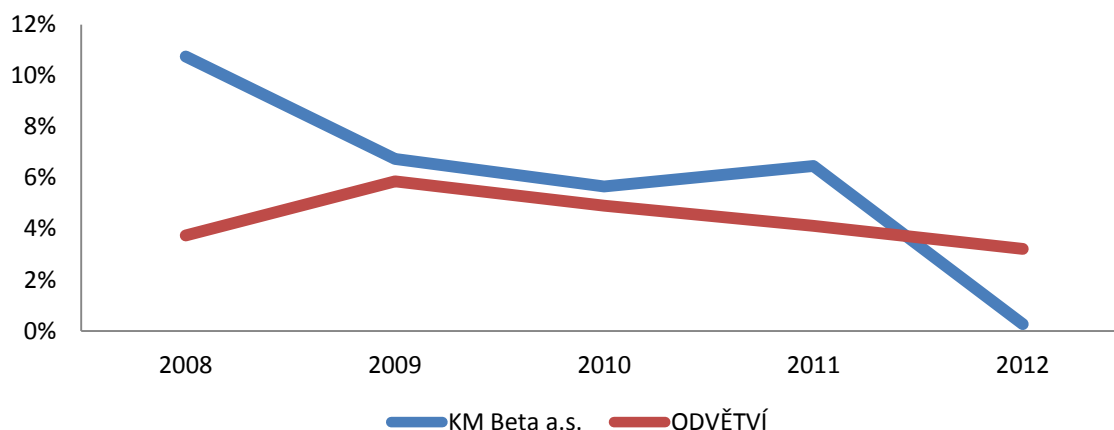
Tabulka 4.8: Rentabilita dlouhodobých zdrojů v odvětví

	2008	2009	2010	2011	2012
ROCE	15,87%	21,77%	13,73%	9,61%	6,56%

4.1.5 Rentabilita celkových nákladů

Vývoj rentability celkových nákladů je zobrazen v grafu č. 4.5. Rentabilita nákladů se používá k hodnocení finanční situace podniku. K zjištění, jak dobře jsou zhodnoceny náklady vložené do hospodářského procesu. V podniku KM Beta a.s. se rentabilita nákladů v roce 2012 propadla na prakticky nulové hodnoty. Náklady oproti minulému roku vzrostly, propad je u čistého zisku, který je s náklady poměřován. Problém s náklady budou rozebrány v dalších podkapitolách. Rentabilita nákladů v odvětví má klesající trend, ale mezi rokem 2008-2009 rentabilita vzrostla, to bylo způsobeno poklesem nákladů a růstem zisku před zdaněním a úroky. V dalších letech už rentabilita nákladů v odvětví klesala.

Graf 4.5: Rentabilita nákladů

Tabulka 4.9: Rentabilita nákladů KM Beta a.s.

	2008	2009	2010	2011	2012
ROC	10,74%	6,74%	5,66%	6,46%	0,27%

Tabulka 4.10: Rentabilita nákladů v odvětví

	2008	2009	2010	2011	2012
ROC	3,74%	5,86%	4,91%	4,12%	3,22%

V kapitole věnované rentabilitě bylo zjištěno, že největší problém má podnik s klesajícím čistým ziskem a s náklady, které sice také klesají, ale jen nepatrně. Co se týče čistého zisku, tento pokles byl způsoben klesajícími výkony podniku. Tato položka je nejobjemnější částí výnosů. Pokles výkonů byl podnikem zaznamenán opět až od roku 2009.

Další kapitola bude věnována pyramidovému rozkladu rentability vlastního kapitálu, pomocí kterého lze lépe nahlédnout do struktury ukazatele rentability.

4.2 Pyramidový rozklad ROE

Rentabilita vlastního kapitálu je jeden z nejdůležitějších finančních ukazatelů, proto pro jeho podrobnější rozbor použijeme pyramidový rozklad, který nám naznačí, který ukazatel nejvíce ovlivňuje vrcholový ukazatel.

Rozklad prvního stupně pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu znázorňuje tabulka č. 4.11. V podniku KM Beta a.s. v roce 2008 a 2009 převažoval nejvyšší vliv ukazatele obrát aktiv společně s finanční pákou. V dalších sledovaných letech už

převažuje pouze vliv finanční páky. Z toho vyplývá, že podnik využívá na financování majetku spíše cizí zdroje než vlastní kapitál. V prvních dvou sledovaných letech finanční páka nebyla tak výrazná jako v dalších letech z toho důvodu, že podnik v roce 2008 doplatil úvěr a v roce 2009 KM Beta a.s. nebyla zadlužena žádným úvěrem. V dalším roce však opět požádala o revolvingový úvěr. Pro lepší představu si problematiku finanční páky rozebereme v následující kapitole.

V tabulce č. 3.2 máme znázorněn stav pyramidového rozkladu ROE v odvětví stavebnictví, tam finanční páka také převažuje svým vlivem na vrcholového ukazatele. Oproti podniku KM Beta a.s. v ostatních podnicích v odvětví převažuje poměr cizího kapitálu oproti vlastnímu. Podnik KM Beta a.s. se sice v roce 2010 opět zadlužil, ale nikdy nepřevažovaly cizí zdroje nad vlastním kapitálem. Důvodů, proč se podnik vymyká situaci v odvětví, může být několik. Jeden z nich může být ten, že podnik má opravdu dobré jméno na trhu a dlouholetou tradici, a proto o zakázky nemají nouzi. Proto finanční prostředky, které si půjčili, používají spíše na investice než na zajištění samotného provozu podniku, jak to může být u podniků v odvětví.

Tabulka 4.11: Pyramidový rozklad ROE KM Beta a.s.

	2008	2009	2010	2011	2012
EAT/T	9,70%	6,31%	5,36%	6,06%	0,27%
T/A	150,34%	125,75%	75,98%	71,29%	77,81%
A/VK	138,46%	117,25%	157,92%	162,77%	162,22%
ROE	20,19%	9,31%	6,43%	7,04%	0,34%

Tabulka 4.12: Pyramidový rozklad ROE v odvětví

	2008	2009	2010	2011	2012
EAT/T	3,61%	5,54%	4,68%	3,95%	3,12%
T/A	122,88%	128,59%	94,45%	89,71%	88,77%
A/VK	283,55%	272,39%	268,00%	259,37%	244,14%
ROE	12,56%	19,39%	11,84%	9,20%	6,76%

4.3 Finanční páka

V předcházející kapitole jsme se zabývali tím, že finanční páka nejvíce ovlivňuje ukazatele ROE v prvním stupni pyramidového rozkladu. Finanční páka udává poměr celkových aktiv k vlastnímu kapitálu. Pokud podnik dobře využívá cizí zdroje, má to za následek zvyšování rentability vlastního kapitálu. Ale zvyšování cizího kapitálu má za

následek růst finančních nákladů a nákladů na úroky. Proto se spíše než samotná finanční páka počítá ziskový účinek finanční páky, abychom zjistili, jestli výnosnost vlastního kapitálu je větší než výnosnost celkového kapitálu. Hodnoty ziskového účinku finanční páky by se měly pohybovat v hodnotách vyšších než 1. V podniku i v odvětví tomu tak je po celé sledované období. To znamená, že rentabilita vlastního kapitálu je větší, než rentabilita celkového kapitálu. Z toho plyne, že když podnik využil více cizích zdrojů, pomohlo to vlastníkům společnosti k vyšším ziskům.

Tabulka 4.13: Ziskový účinek finanční páky KM Beta a.s.

	2008	2009	2010	2011	2012
ZúFP	1,38	1,17	1,58	1,63	2,43

Tabulka 4.14: Ziskový účinek finanční páky v odvětví

	2008	2009	2010	2011	2012
ZúFP	2,59	2,6	2,53	2,6	2,67

4.4 Analýza odchylek

Vzhledem k tomu, že se podnik celé sledované období nachází v kladných hodnotách, použili jsme pro analýzu odchylek logaritmickou metodu. Opět se zaměříme jak na sledovaný podnik, tak na situaci v celém odvětví.

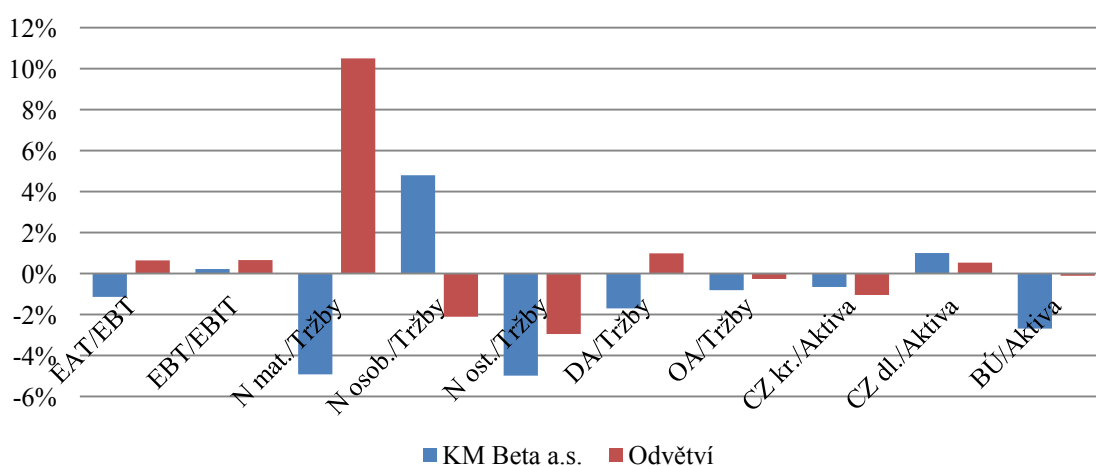
Pomocí logaritmické metody analyzujeme vlivy dvou důležitých finančních ukazatelů a to rentability vlastního kapitálu a rentability aktiv.

4.4.1 Logaritmická metoda analýzy odchylek ukazatele ROE

Mezi lety 2008-2009 jsou výrazné změny mezi situací podniku a odvětvím. V grafu č. 4.6 jsou podrobně znázorněny všechny vlivy jednotlivých ukazatelů. Rentabilita vlastního kapitálu v roce 2009 poklesla. Proto můžeme pozorovat spíše negativní vlivy. První kladnou hodnotu pozorujeme u úrokové redukce. Hodnoty obou dílčích ukazatelů, tedy zisku před zdaněním a zisku před zdaněním a úroky, poklesly, avšak jejich poměr se oproti minulému roku zmenšil. Proto nám vykazují v logaritmické metodě kladný vliv na vrcholový ukazatel. Tato změna nastala kvůli vysokému poklesu nákladových úroků. Pokleslo tedy úrokové břemeno spojené se stupněm zadluženosti. Další kladný vliv na ukazatele ROE má objem osobních nákladů, ten se oproti předchozímu roku zmenšil. A to přesto, že součástí dílčího

ukazatele jsou i tržby, u kterých jsme také zaznamenali pokles. Ten však nebyl tak markantní, jako u osobních nákladů. V tomto případě si firma počínala rozvážně, když se rozhodla při klesajících tržbách snížit náklady, aby jejich zisk příliš nepropadl. U ostatních nákladů a nákladů na materiál nepomohlo ani snížení jejich objemu, protože v poměru s tržbami mají na ROE negativní vliv. V odvětví je situace úplně opačná. Je jen málo ukazatelů, které mají negativní vliv. Jinak je tomu u celkové zadluženosti. Objem cizích zdrojů sice klesl, ale s tím poklesly i celková aktiva. Náklady v odvětví vykazují opačnou situaci než náklady v podniku. Tady jsou největším problémem ostatní náklady, tam patří například daně a poplatky, náklady na prodané zboží nebo odpisy.

Graf 4.6: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

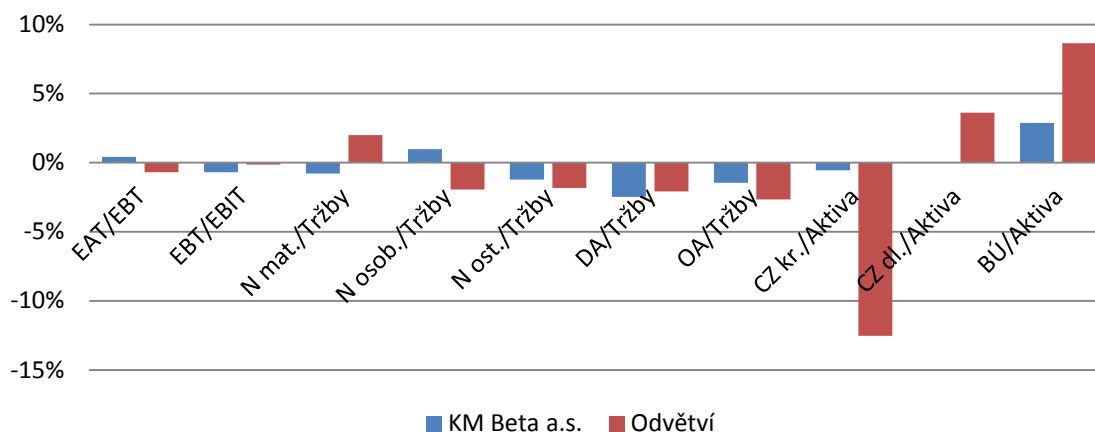
Tabulka 4.15: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

	2008-2009	
	KM Beta a.s.	Odvětví
EAT/EBT	-1,14%	0,65%
EBT/EBIT	0,22%	0,66%
N mat./Tržby	-4,92%	10,49%
N osob./Tržby	4,79%	-2,11%
N ost./Tržby	-4,99%	-2,95%
DA/Tržby	-1,70%	0,98%
OA/Tržby	-0,81%	-0,26%
CZ kr./Aktiva	-0,66%	-1,05%
CZ dl./Aktiva	1,00%	0,53%
BÚ/Aktiva	-2,68%	-0,11%
Relativní ΔROE	-10,88%	6,83%

Mezi lety 2009-2010 se situace změnila. To je zobrazeno v grafu č. 4.7. V podniku KM Beta a.s. sice pořád převládají negativní hodnoty, které svědčí o tom, že veškeré ukazatele rozkladu stále klesají. Objevují se zde ale i kladné vlivy, které se liší od změn v roce 2008-2009. Takový kladný vliv zajišťuje například finanční páka. Smyslem finanční páky je zvyšování rentability vlastního kapitálu použitím cizích zdrojů v kapitálové struktuře podniku. Tuto skutečnost jsme už konstatovali v předešlé kapitole, když jsme hovořili o tom, že podnik v roce 2010 zažádal o dlouhodobý úvěr. S tím byl spojen růst ukazatele celkové zadluženosti. Tentokrát se podniky v odvětví potýkaly s negativními vlivy, tedy poklesem hodnot oproti předešlému roku. Nejvýraznější pokles byl u poměru krátkodobých závazků a aktiv, protože krátkodobé závazky oproti minulému roku vzrostly. Další položka, která předcházející sledované období, tedy v letech 2008-2009, dosahovala kladného vlivu, ale tentokrát velice propadla, je doba obratu aktiv. To zapříčinilo nejen pokles tržeb v odvětví, ale také pokles aktiv. V KM Beta a.s. je tento negativní vliv skoro na stejné úrovni. Zde klesaly stejně jako v odvětví i aktiva i tržby.

Situace mezi lety 2010 a 2011 je zobrazena v grafu č. 4.8. Tentokrát nejvyšší a zároveň pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu v podniku měl ukazatel provozní rentability. Tento růst, ale bohužel není zapříčiněn růstem tržeb nebo EBITu, pouze se změnil jejich poměr. V odvětví je to obdobně, ale tento poměr už udává negativní směr. Zde je velký pokles i tržeb i zisku před zdaněním a úroky. Na tomto příkladu jde vidět, že se podniku daří mnohem líp a vybočuje z celého odvětví. I přesto, že převládá krize na trhu, firma má dlouholetou tradici a dobré jméno, proto se jí stále daří. Mezi těmito lety můžeme opět pozorovat problém s náklady. V odvětví je opět problém s vysokými náklady na materiál v poměru s klesajícími tržbami. Osobní náklady se drží pořád stejné úrovni. Změnu však zaznamenáme u ostatních nákladů, které se v odvětví zmenšily, a proto pozorujeme kladný vliv. V podniku to bohužel tak není, ostatní náklady oproti předchozímu roku vzrostly a tržby, jak už jsme si vysvětlili, klesly. Naopak pokles osobních nákladů a nákladů na materiál nám zajistili pozitivní vliv na ukazatele ROE.

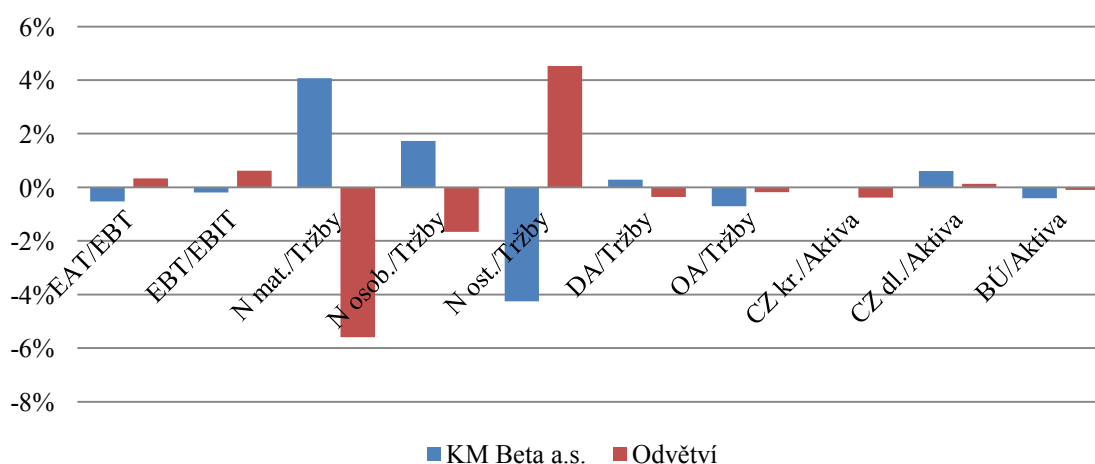
Graf 4.7: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

Tabulka 4.16: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

	2009-2010	
	KM Beta a.s.	Odvětví
EAT/EBT	0,43%	-0,68%
EBT/EBIT	-0,70%	-0,13%
N mat./Tržby	-0,77%	2,00%
N osob./Tržby	0,98%	-1,94%
N ost./Tržby	-1,22%	-1,82%
DA/Tržby	-2,46%	-2,07%
OA/Tržby	-1,46%	-2,66%
CZ kr./Aktiva	-0,56%	-12,52%
CZ dl./Aktiva	0,00%	3,61%
BÚ/Aktiva	2,88%	8,65%
Relativní ΔROE	-2,88%	-7,55%

Graf 4.8: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

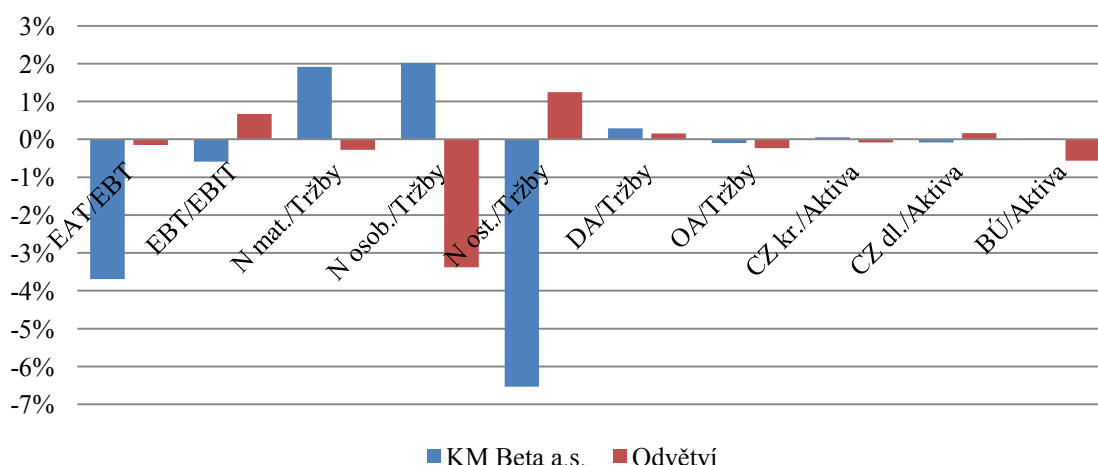

Tabulka 4.17: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

	2010-2011	
	KM Beta a.s.	Odvětví
EAT/EBT	-0,52%	0,33%
EBT/EBIT	-0,19%	0,63%
N mat./Tržby	4,07%	-5,59%
N osob./Tržby	1,73%	-1,67%
N ost./Tržby	-4,25%	4,53%
DA/Tržby	0,28%	-0,36%
OA/Tržby	-0,71%	-0,18%
CZ kr./Aktiva	0,01%	-0,39%
CZ dl./Aktiva	0,61%	0,14%
BÚ/Aktiva	-0,41%	-0,09%
Relativní ΔROE	0,61%	-2,64%

Změnu zaznamenanou mezi rokem 2011 a 2012 ovlivnilo pozitivně jen pár ukazatelů. Ve společnosti KM Beta a.s. většina ukazatelů dosahovala negativní hodnoty, to byly zejména ostatní náklady. To způsobil růst položky zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku. Další negativní hodnota byla zaznamenána u položky daňová redukce. Samotné daňové zatížení v roce 2012 kleslo, ale pokles čistého zisku a zároveň markantní pokles zisku před zdaněním zapříčinilo, že daňová redukce má negativní vliv. Pozitivní vliv si udržely náklady na materiál a osobní náklady v poměru se stále klesajícími tržbami. V odvětví je situace obdobná. Změna oproti KM Beta a.s. je pouze v celkové zadluženosti, kde v odvětví má negativní vliv a v KM Beta a.s. má pozitivní vliv. V odvětví to nebylo zapříčiněno růstem cizích zdrojů, ale právě naopak poklesem celkových aktiv.

Graf 4.9: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

Tabulka 4.18: Logaritmická metoda analýzy odchylek ROE

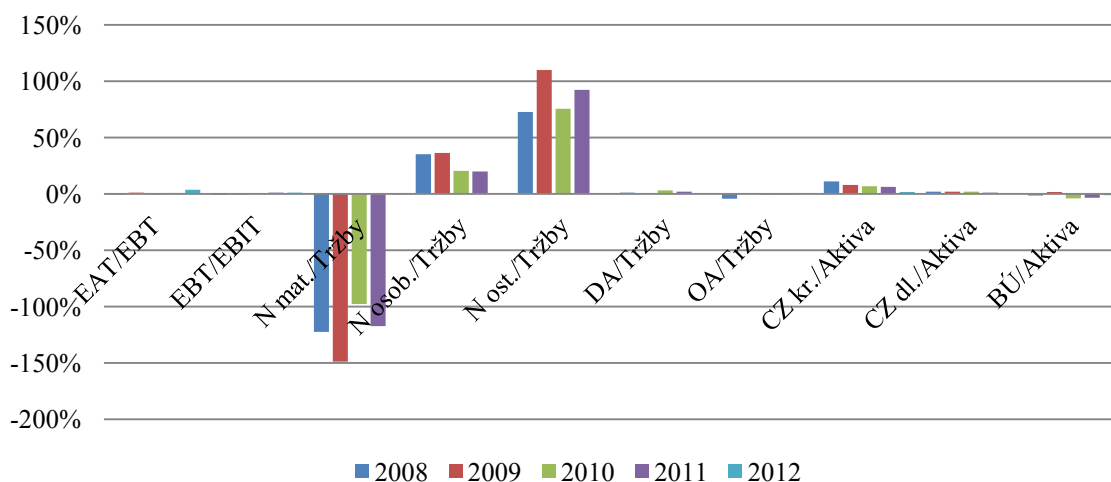
	2011-2012	
	KM Beta a.s.	Odvětví
EAT/EBT	-3,69%	-0,15%
EBT/EBIT	-0,59%	0,67%
N mat./Tržby	1,91%	-0,27%
N osob./Tržby	2,02%	-3,38%
N ost./Tržby	-6,54%	1,25%
DA/Tržby	0,29%	0,15%
OA/Tržby	-0,10%	-0,24%
CZ kr./Aktiva	0,06%	-0,08%
CZ dl./Aktiva	-0,08%	0,17%
BÚ/Aktiva	0,02%	-0,56%
Relativní ΔROE	-6,70%	-2,44%

V této kapitole jsme měli možnost podrobně nahlédnout do struktury finančních výkazů rozvahy a zisku a ztát podniku i odvětví. K tomu byl použit pyramidový rozklad ROE. V roce 2008 měl podnik opravdu dobrou finanční situaci, ta se však s postupem času začala měnit a podniku začali klesat jak aktiva, tak i celkový čistý zisk. Naopak v odvětví byla situace úplně jiná, to jsme mohli sledovat u všech rozkladů, které jsme provedli. Taky jsme mohli zaznamenat, že podnik si počínal za celé sledované období úplně jinak než podniky v odvětví. To bylo pravděpodobně způsobeno špatným managementem podniku. Jediným důvodem, proč se KM Beta a.s. držela v kladných číslech, bylo dobré jméno na českém i zahraničním trhu. Proto si v následující kapitole vyjádříme rozklad ukazatele ROE mezi KM Beta a.s. a odvětvím.

4.4.2 Rozklad ROE mezi KM Beta a.s. a odvětvím

V předchozí podkapitole jsme se zabývali rozkladem ROE mezi jednotlivými roky ve sledovaném podniku a v odvětví zvlášť. V této kapitole se zaměříme na porovnávání jednotlivých let mezi odvětvím a firmou KM Beta a.s. K tomu opět použijeme logaritmickou metodu analýzy odchylek. Hlavním důvodem, proč se zabýváme tímto rozkladem je, abychom zjistili čím je zapříčiněna změna ROE mezi podnikem a odvětvím, a jaké položky nejvíce negativně ovlivnili ROE v daném roce. Výchozím ukazatelem pro toto srovnání je podnik KM Beta a.s. Tato situace je znázorněna v grafu č. 4.10.

Graf 4.10: Logaritmická metoda analýza odchylek KM Beta a odvětví

Tabulka 4.19: Relativní odchylky ROE mezi KM Beta a.s. a odvětvím stavebnictví

	2008	2009	2010	2011	2012
EAT/EBT	-0,62%	1,15%	-0,14%	0,76%	3,75%
EBT/EBIT	-0,85%	-0,37%	0,48%	1,15%	1,05%
N mat./Tržby	-122,30%	-148,76%	-97,59%	-117,43%	-0,03%
N osob./Tržby	35,10%	36,30%	20,50%	19,74%	0,00%
N ost./Tržby	72,77%	109,87%	75,55%	92,33%	0,48%
DA/Tržby	0,99%	0,15%	2,96%	1,94%	0,26%
OA/Tržby	-4,23%	0,15%	-1,03%	-0,08%	0,02%
CZ kr./Aktiva	11,12%	7,86%	6,76%	6,18%	1,56%
CZ dl./Aktiva	1,87%	2,03%	2,07%	0,99%	0,42%
BÚ/Aktiva	-1,47%	1,69%	-4,14%	-3,41%	-1,11%
Relativní ΔROE	-7,63%	10,08%	5,41%	2,16%	6,42%

Nejvýraznějšími odchylkami za celé sledované období jsou náklady v poměru s tržbami. Ostatní odchylky jsou v tomto srovnání podniku KM Beta a.s. a odvětví stavebnictví zanedbatelné. Z grafu 4.10 lze vidět, že co se týče nákladů, má podnik problém s ostatními a osobními náklady. Tyto náklady jsou v podniku oproti odvětví vyšší. Pouze náklady na materiál, v poměru s tržbami, jsou v podniku na nižší úrovni než v odvětví.

Pomocí tohoto rozkladu a porovnání jsme zjistili, že nejvíce vrcholový ukazatel ROE ovlivňují náklady, a to jak v odvětví, tak i ve sledovaném podniku KM Beta a.s. dále jsme zjistili, co se týče nákladů na materiál, ty v celém sledovaném období byly nižší v podniku KM Beta a.s. oproti odvětví. Tento stav může být způsoben tím, že podnik oproti odvětví může mít lepší ceny materiálu, efektivněji materiál využívat apod. Další dvě podpoložky nákladů, a to osobní náklady a ostatní náklady už má podnik vyšší než v odvětví. Jediný způsob, jak tento problém s vysokými náklady vyřešit, je zaměřit se na růst výnosů, protože podnik během sledovaných pěti let osobní náklady stále snižoval. I přesto, že má podnik poměr osobních nákladů s tržbami dvakrát vyšší než v odvětví, podnik by se měl snažit udržet kvalifikované pracovníky.

4.4.3 Rozklad ROA

Rentabilitu aktiv můžeme rozložit pomocí dvou finančních ukazatelů, rentability tržeb a obrátky aktiv. Samotný rozklad ROA je obsažen v pyramidovém rozkladu ROE. Proto se blíže zaměříme i na samotný rozklad ROA, abychom si vytvořili lepší představu o fungování podniku, ale i o situaci v odvětví.

Mezi lety 2008 a 2009 se rentabilita tržeb propadla o několik procent, proto má negativní dopad na vrcholový ukazatel ROA. Tento propad způsobily klesající tržby podniku a klesající zisk před zdaněním a úroky. Rentabilita tržeb v odvětví naopak vzrostla, to zajistil růst EBITu, a to i přesto, že jsme zaznamenali v podniku pokles a v odvětví růst rentability tržeb. Jeho hodnota se v roce 2009 v obou případech dostala na stejnou hodnotu. A to okolo sedmi procent.

Obrátka aktiv v podniku také propadla, tento ukazatel určuje, jak efektivně využíváme majetek v podniku. Tento ukazatel by měl mít rostoucí trend, tedy čím větší je jeho hodnota, tím efektivněji podnik využívá svůj majetek. V odvětví je hodnota ukazatele na vysoké

úrovni, to je způsobeno tím, že aktiva ve sledovaném období skoro vůbec nerostla. Naopak v podniku KM Beta a.s. mají aktiva stále větší objem.

V dalších letech zaznamenáváme propad u obou ukazatelů a to jak v podniku, tak i v odvětví. V obou těchto případech se drží negativní trend a klesají tržby i zisk před zdaněním a rostou pouze aktiva. To znamená, že podnik ani odvětví nejsou schopni je efektivně zhodnocovat. V tomto případě by se měli zaměřit na lepší využití samotných aktiv. Co se týče zvyšování tržeb a samotného zisku, měla by se firma i odvětví zaměřit na lepší marketing, na zvyšování cen apod.

Tabulka 4.20: Pyramidový rozklad ROA

	2008-2009		2009-2010	
	<i>KM Beta a.s.</i>	<i>Odvětví</i>	<i>KM Beta a.s.</i>	<i>Odvětví</i>
EBIT/Tržby	-5,42%	5,15%	-1,93%	-1,71%
Tržby/aktiva	-2,66%	0,68%	-7,50%	-4,59%
	2010-2011		2011-2012	
	<i>KM Beta a.s.</i>	<i>Odvětví</i>	<i>KM Beta a.s.</i>	<i>Odvětví</i>
EBIT/Tržby	3,42%	-3,87%	-17,59%	-4,52%
Tržby/aktiva	-0,95%	-0,77%	1,30%	-0,16%

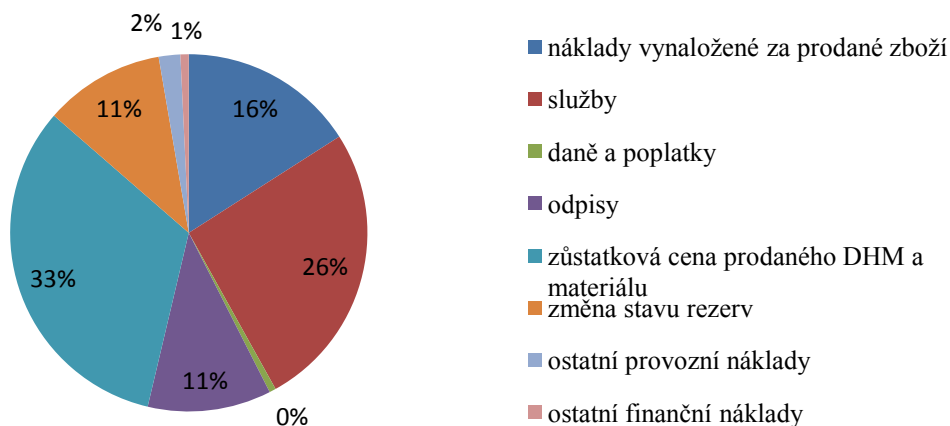
4.5 Prognóza do dalších let

V předchozích kapitolách jsme se dopodrobna zabývali pyramidovým rozkladem rentability vlastního kapitálu. V průběhu prvních čtyřech let byla rentabilita vlastního kapitálu relativně na dobré úrovni. Avšak v posledních letech rentabilita výrazně propadla až na necelé procento. V podkapitole, která byla věnována analýze odchylek, jsme po rozboru konstatovali, že nejvíce rentabilitu vlastního kapitálu ovlivňují po celé sledované období náklady.

Proto se v této podkapitole zaměříme na možnosti, jak ovlivnit výši rentability vlastního kapitálu pomocí změny jednotlivých dílčích ukazatelů. Nejdříve se tedy zaměříme na náklady a na možnou změnu jejich objemu. Náklady rozdělujeme na tři položky a to na náklady na materiál, osobní náklady a ostatní náklady. Pouze náklady na materiál jsou v podniku na vyšší úrovni než v odvětví. To bylo zjištěno v předchozí kapitole, kde byly analyzovány odchylky. V tabulce 4.21 jsou znázorněny možné procentuální změny ostatních nákladů.

Protože bylo navrženo snížení ostatních nákladů, rozebereme si je v následujícím grafu. V grafu 4.11 je zobrazena struktura ostatních nákladů za rok 2012. Nejvyšší podíl na ostatních nákladech zaujímají služby a zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiál.

Graf 4.11: Struktura ostatních nákladu 2012

V roce 2012 rentabilita vlastního kapitálu dosahovala hodnoty 0,34 %, proto se zaměříme zvláště na tento rok. Tabulka č. 4.21 je teda zaměřena na možnou změnu ostatních nákladů, o které by podnik mohl uvažovat v budoucnu. Z tabulky lze vyčíst, že pouze 1 % snížení nákladů by vedlo k růstu ukazatele rentability vlastního kapitálu. Dále lze poznamenat, že pouze procentní zvýšení nákladů by vedlo k záporným hodnotám rentability vlastního kapitálu.

V tabulce 4.22 je znázorněna možná změna ostatních nákladů s kombinací osobních nákladů. Jak už bylo zmíněno osobní náklady v poměru s tržbami, jsou v podniku na dvojnásobné hodnotě oproti odvětví. Přesto by se podnik neměl zaměřovat pouze na snižování mzdových nákladů, protože by to mohlo vést k ztrátě kvalifikovaných pracovníků. V tabulce 4.22 je tedy znázorněno, jaká hodnota ROE by mohla být, kdyby se podnik zaměřil nejen na snižování ostatních nákladů, ale i na zvyšování osobních nákladů, tedy kdyby podnik zvýšil mzdy na úkor snižování ostatních nákladů.

Z tabulky 4.22 lze tedy vyčíst, že relativně nízký pokles u ostatních nákladů (o 3 %), který by byl doplněn 3% růstem osobních nákladů, by vedl k růstu ukazatele rentability vlastního kapitálu. Hodnota ukazatele ROE by při této změně dosahovala necelých 2 %.

Tabulka 4.21: Možné změny nákladů

Δ ostatních nákladů	ROE
10%	-6,49%
5%	-3,07%
3%	-1,71%
1%	-0,35%
0%	0,34%
-1%	1,02%
-3%	2,38%
-5%	3,75%
-10%	7,16%

Tabulka 4.22: Kombinace možných změn osobních a ostatních nákladů

	Δostat. N						
Δosob. N	10%	5%	3%	0%	-3%	-5%	-10%
10%	-8,41%	-5,00%	-3,64%	-1,59%	0,45%	1,82%	5,23%
5%	-7,45%	-4,04%	-2,67%	-0,63%	1,42%	2,78%	6,19%
3%	-7,06%	-7,45%	-2,29%	-0,24%	1,80%	3,17%	6,58%
0%	-6,49%	-3,07%	-1,71%	0,34%	2,38%	3,75%	7,16%
-3%	-5,91%	-2,50%	-1,13%	0,92%	2,96%	4,33%	7,74%
-5%	-5,52%	-2,11%	-0,75%	1,30%	3,35%	4,71%	8,12%
-10%	-4,56%	-1,15%	0,22%	2,27%	4,31%	5,68%	9,09%

5 Závěr

Závěr této práce bude věnován shrnutí výsledků finanční analýzy. Následně bude formulováno doporučení pro další vývoj podniku.

Finanční analýza společnosti KM Beta a.s. během sledovaných pěti let ukázala výrazný pokles čistého zisku. Klesající zisky se začaly projevovat až po roce 2009. Do této doby byla výnosnost i hospodaření podniku ukázková. Příchod hospodářské krize se projevil jak na podniku KM Beta a.s. tak i v celém odvětví stavebnictví. Toto odvětví se zabývá spíše dlouhodobými zakázkami a investicemi, proto tento pokles zaznamenalo celé odvětví stavebnictví až následující roky. V roce 2009 získávali finanční prostředky ještě ze zakázek uzavřených v minulých letech.

Po roce 2009 dosahovat stále kladného čistého zisku, avšak společně s pomalu rostoucími výnosy, rychle rostly i náklady. To se celé projevovalo i na rentabilitě, jak bylo poukázáno v kapitole č. 4.1. Z analýzy odchylek jsme později zjistili, že nejvíce ukazatele ROE zatěžuje úroková redukce a samotné náklady v poměru se ziskem. Úroková redukce se dá snadno pochopit, protože podnik se po úvaze rozhodl pro dlouhodobý revolvingový úvěr. Ovšem rostoucí náklady jsou problémem. Bylo zjištěno, že podniku rostou ostatní náklady, proto se podnik rozhodl pro snižování mzdových nákladů, ale ani to nemělo takový efekt, jaký by si firma představovala.

Proto jsme se zaměřili na možnosti změn samotných nákladů. Tento rozbor byl praktikován na posledním sledovaném roce, tedy roce 2012, kdy rentabilita vlastního kapitálu dosahovala hodnoty 0,36%. Zaměřili jsme se jak na drobný pěti procentní růst, tak i na větší desetiprocentní růst, to ukázalo, že by se rentabilita vlastního kapitálu mohla vyšplhat až na 7%. Protože firma začala snižovat mzdové náklady, další možností bylo procentní snížení ostatních nákladů při zvýšení nákladů na mzdy. To by vedlo k tomu, že by rentabilita mohla dosahovat až 6%.

V budoucnu by se podnik měl zaměřit hlavně na problematiku nákladů. Protože snižování mezd povede pouze ke ztrátě zkušených a kvalifikovaných pracovníků, kteří budou v důsledku nízkých mezd nuceni odcházet z podniku. A firma pak bude muset vynakládat další náklady na zaškolení nových pracovníků. Dále by se měl zaměřit na růst zisku nejen pomocí snižování nákladů, ale také například novou investicí. Podnik by mohl v budoucnu postavit další závod, který bude zaměřený na výrobu dalších stavebních materiálů.

Seznam použité literatury

Knihy

- 1) BREALEY, R. A., S. C. MAYERS and F. ALLEN. *Principles of corporate finance*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill/Irwin, 2013. ISBN 978-0-07-353073-4.
- 2) DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-68-2.
- 3) GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
- 4) KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 987-80-7179-713-5
- 5) KNÁPKOVÁ, A., D. PAVELKOVÁ a K. ŠTEKER. *Finanční analýza. Komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 987-80-247-4456-8.
- 6) SYNEK, Miroslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-736-7.

Internetové zdroje

- 7) KM Beta a.s. *KM Beta – nejen střecha na dlouhá léta*[online]. [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: <http://www.kmbeta.cz/>
- 8) MINISTERSTVO OBCHODU A PRŮMYSLU. *Mpo.cz*[online]. [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category238>
- 9) OFICIÁLNÍ SERVER ČESKÉHO SOUDNICTVÍ. *Justice.cz* [online]. [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a242699&klic=go2eot>

Seznam zkratek

A	aktiva
BÚ	bankovní úvěry
CZ	cizí zdroje
CZdl.	Dlouhodobé cizí zdroje
CZkr.	krátkodobé cizí zdroje
DA	dlouhodobá aktiva
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
EBT	zisk před daněmi
FP	finanční páka
KZAV	krátkodobé závazky
Nmat.	náklady na materiál
Nosob.	osobní náklady
Nost.	ostatní náklady
OA	oběžná aktiva
PP	peněžní prostředky
ROA	rentabilita aktiv
ROC	rentabilita nákladů
ROCE	rentabilita celkových zdrojů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
T	tržby

VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
ZK	základní kapitál
ZúFP	ziskový účinek finanční páky

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo na nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu a oprávněním užití díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše)

V Ostravě dne 9. 5. 2014

Zdenka Sukupová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozvaha KM Beta a.s. 2008

Příloha č. 2: Rozvaha KM Beta a.s. 2009

Příloha č. 3: Rozvaha KM Beta a.s. 2010

Příloha č. 4: Rozvaha KM Beta a.s. 2011

Příloha č. 5: Rozvaha KM Beta a.s. 2012

Příloha č. 6: Výkaz zisku a ztráty KM Beta a.s. 2008

Příloha č. 7: Výkaz zisku a ztráty KM Beta a.s. 2009

Příloha č. 8: Výkaz zisku a ztráty KM Beta a.s. 2010

Příloha č. 9: Výkaz zisku a ztráty KM Beta a.s. 2011

Příloha č. 10: Výkaz zisku a ztráty KM Beta a.s. 2012

Příloha č. 11: Rozvaha, výkaz zisku a ztráty odvětví stavebnictví 2008-2012

